

N:o 43.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till ny förordning angående stämpelafgiften; gifven Christiania slott den 21 februari 1894.

Under återopande af bifogade statsrådsprotokoll öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att antaga närlagda förslag till förordning angående stämpelafgiften.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

F. v. Essen.

Förslag

till

Förordning angående stämpelafgiften.**1 Art.***Om stämpel till statsmyndigheternas expeditioner.***1 §.**

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna till följande afdelningar:

Första afdelningen:

Underdomstolar i stad; gränsetullrätter; krigsrätter; öfverståthållare-
embetets afdelning för uppbördsärenden och öfverståthållareembetet för
polisärenden; magistrater och öfriga till statsförvaltningen hörande myndig-
heter i städer och köpingar; bergmästare; direktioner för sjömanshus;
notarii publici; tullkamrar och tullinspektioner; biskopsembeten, dom-
kapitel, Stockholms stads konsistorium, hofkonsistorium och myndigheter,
hvilka handhafva styrelsen eller förvaltningen vid statens undervisnings-
anstalter;

ävensom alla statsmyndigheter, hvilka icke finnas i denna eller
öfriga afdelningar upptagna.

Andra afdelningen:

Underdomstolar på landet.

Tredje afdelningen:

Chefsembeten och förvaltande myndigheter vid armén och flottan; öfverståthållareembetets kansli; Kongl. Maj:ts befallningshafvande och till landsstaten hörande tjänstemän; landtmäterikontor; landtmätare; justerare; och chefer för väg- och vattenbyggnadsdistrikten.

Fjerde afdelningen:

Rikets hofrätter; krigsöfverdomstolar; fångvårdsstyrelsen; arméförvaltningen; marinförvaltningen; lotsstyrelsen; kommerskollegium; statistiska centralbyrån; generallandtmäterikontoret; väg- och vattenbyggnadsstyrelsen; landtbruksstyrelsen; jernvägsstyrelsen; kammarkollegium; domänstyrelsen; kammarrätten; statskontoret; generalpoststyrelsen; telegrafstyrelsen; generaltullstyrelsen; öfverintendentsembetet; medicinalstyrelsen; och riksarkivet.

Femte afdelningen:

Statsdepartementen; nedre justitierevisionen; justitiekanslersembetet; Riksdagens justitieombudsman; riks-rätten; hofexpeditionen; och sekreterarembetet vid Kongl. Maj:ts orden.

2 §.

Af de embets- eller tjänstemän, som icke här ofvan blifvit särskildt uppräknade, hänföres en hvar till samma afdelning som den myndighet, till hvilken han hörer.

	1		2		3		4		5	
	Afd.		Afd.		Afd.		Afd.		Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Betyg</i> öfver aflagdt kunskapsprof.....					fritt					
” aflyttnings-, för sjöman; se <i>Aflyttningsbetyg</i> .										
” annat; se <i>Bevis</i> .										
<i>Bevis</i> angående domstols beslut om ersättning af allmänna medel åt vittnen och upplysningsvis hörda personer i brottmål					fritt					
” af underdomstol eller derstädes anstald tjensteman, tecknad å företedd handling,					fritt					
” å dom eller utslag, att deremot är vädjadt					fritt					
” att begärd expedition icke ut- bekommit					fritt					
” vederhäftighets-.....					fritt					
” af chefen för justitiedeparte- mentet på anmälan om tidnings utgifvande	—	—	—	—	—	—	—	—	25	—
” rörande anmälan om idkande af handel eller annat näringsyrke	3	—	—	—	3	—	3	—	—	—
” af landtmätare och justerare.....					fritt					
” om uppvisning af pass					fritt					
” som erfordras för utbekomman- de af belöning för rofdjurs dö- dande					fritt					
” antagnings-; se <i>Antagningsbevis</i> .										
” öfver på- eller afmönstring af sjöman					fritt					
” prest-.....					fritt					
” af läkare eller karantänstjenste- man					fritt					
” vidimations-.....					fritt					

	1 Afd.		2 Afd.		3 Afd.		4 Afd.		5 Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Kallelsebref</i> i mål angående konkurs, boskildnad, årsstämming eller försäljning af utmätt fast egendom					fritt					
<i>Karaktersfullmakt</i> ; se <i>Fullmakt</i> .										
<i>Karta</i> , geometrisk	—	—	—	—	—	50	—	50	—	—
Dessutom förses kopia eller utdrag af karta, som från general-landtmäterikontoret utgifves, med stämpel, svarande mot den för annan dylik karta stadgadelösen.										
<i>Kommunikationsresolution</i> ; se <i>Resolution</i> .										
<i>Konstitutorial</i> ; lika med <i>Förordnande</i> .										
<i>Kontrakt</i> angående arrende, kronoleverans eller entreprenad					fritt					
<i>Landtmätares</i> eller med honom i afseende på behörighet till vissa förrättningar likställd tjänstemans <i>förrättningshandling</i>					fri					
<i>Motbok</i> , utfärdad af direktion för sjömanshus eller af postsparbank,					fri					
<i>Mutsedel</i>	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>Mäklareslutsedel</i> ; se <i>Slutsedel</i> .										
<i>Mätbref</i> förses med stämpel till belopp af 20 öre för hvarje fulla 10 ton af fartygets drägtighet.										
<i>Notarialprotest</i> ; se <i>Protest</i> .										
<i>Order</i> , hvarigenom beställning med lön på stat tillsättes,	—	—	—	—	3	—	3	—	6	—
<i>Pass</i> , fiske-					fritt					
” rese- för den, som reser i kronans ärende,					fritt					
för annan person: till inrikes orter eller Norge	—	50	—	—	—	50	—	—	—	50
till utrikes orter	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—

	1		2		3		4		5	
	Afd.		Afd.		Afd.		Afd.		Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Utdrag af dombok eller protokoll; se Protokoll.</i>										
<i>Utnämningssbref för:</i>										
riddare och kommandör af Kongl. Majt:s orden	—	—	—	—	—	—	—	—	400	—
kommendör med stora korset: af Svärdsorden.....	}	}	}	}	}	}	}	}	200	}
af Nordstjerneorden.....										
af Vasaorden										
kommendör: af Svärdsorden.....	}	}	}	}	}	}	}	}	150	}
af Nordstjerneorden.....										
af Vasaorden										
riddare af Konung Carl XIII:s orden	—	—	—	—	—	—	—	—	150	—
riddare af Svärdsorden	}	}	}	}	}	}	}	}	50	}
riddare eller ledamot af Nordstjerneorden.....										
riddare eller ledamot af Vasaorden										
dock är riddare- eller kommandörsbref, som i följd af utnämning under fälttåg meddelas, från stämpel.....										<i>fritt</i>
<i>Utslag med rubrik:</i>										
som utgifves till part, hvilken, utan särskild begäran, författningssenligt är skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	3	—	10	—	20	—
andra arket	1	—	—	—	2	—	2	—	5	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	2	—	2	—	5	—
som på begäran utgifves till part, hvilken eljest icke författningssenligt är skyldig att lösa detsamma:										
första arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—

	1		2		3		4		5	
	Afd.		Afd.		Afd.		Afd.		Afd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
andra arket	1	—	—	—	1	—	1	—	1	—
hvarje af de öfriga	1	25	—	—	1	25	1	—	1	—
som eljest utgifves; lika med <i>Afskrift</i> .										
<i>Vederhäftighetsbevis; se Bevis.</i>										
<i>Årspass; se Pass.</i>										
<i>Expedition, som icke här ofvan är särskildt nämnd, hvarje ark</i>	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—

4 §.

I afseende på stämpel till fullmakter och andra handlingar, genom hvilka embeten eller tjänster tillsättas, iakttages:

1. Indelt lön skall i värde beräknas efter nästföregående årets markegång.

2. Stämpel till fullmakt å embete eller tjänst vid utrikesdepartementet eller lydande derunder beräknas allenast å den del af lönen, som motsvarar svenska statsverkets bidrag.

3. Fullmakt å embete eller tjänst i kongl. hofven äfvensom af sådan beskaffenhet i allmänhet, att lön på stat dermed ej åtföljer eller först framdeles kommer att åtnjutas, förses med stämpel enligt de för fullmakt i allmänhet bestämda grunder, dervid stämpeln beräknas å den ordinarie lön, som åtföljer dylik eller dermed jemförlig beställning. Härvid iakttages, att beräkningen sker för fullmakt i regemente eller kår eller i armén eller flottan efter staten för det regemente eller den kår, hvarest den befordrade tjänar, för oplacerade, i armén kvarstående officerare efter den lägsta för indelt infanteriregemente gällande stat, samt för de särskilda generalsgraderna i armén efter den för fördelningsgeneral bestämda lön, allt med beräkning af lägsta lönen inom graden, derest olika löner inom samma grad finnas.

4. Embets- eller tjänsteman må ej tillgodonjuta honom tillagd lön eller förhöjning deri, innan han hos den myndighet, der han eger uppbara lönen, uppvisat fullmakten, behörigen försedd med stämpel.

5 §.

För fullmakt å karakter af embete eller tjenst vid militärstaten skall stämpel beräknas efter den lägsta för indelt infanteriregemente gällande stat.

6 §.

För de genom hofexpeditionen utfärdade resolutioner minskas stämpelafgiften med ett belopp, motsvarande lösen och sigillpenningar.

7 §.

Från stämpelafgift enligt denna Art. är kronan befriad.

Dessutom äro från stämpelafgift enligt denna Art., med undantag af den särskilda stämpeln å protokoll angående bevakning vid domstol af testamente, befriade:

Akademier och statens undervisningsverk;

Arrendatorer och brukare å egendomar, som genom domänstyrelsens försorg utarrenderas, äfvensom å dylika egendomar bosatte torpare och lägenhetsinnehafvare, i sådana på Konungens, domänstyrelsens eller Kongl. Maj:ts befallningshafvandes pröfning beroende frågor, som beröra deras rättigheter och skyldigheter gent emot kronan såsom jordens egare, dock med undantag af resolutioner angående medgifven öfverlåtelse af arrende- eller nyttjanderätt;

Embets- eller tjänsteman i allt hvad till embetet eller tjensten hörer; så ock i mål, som röra ansvar eller ersättningsskyldighet för fel eller försummelse i embetet eller tjensten;

Fattigvårdssamhällen och fattigvårdsinrättningar; så ock annan, som är förklarande part i fattigvårdsmål, beträffande beslut, hvilket enligt lag bör genom vederbörande myndighets försorg honom delgifvas;

Hushållningssällskap, länens;

Häktad person i mål angående brott, hvarför han sitter häktad;

Innehafvare af nyttjanderätt till sådana statens fasta egendomar, som innehafvas såsom boställen af embets- och tjänstemän inom civil-, militie- och ecklesiastikstaterna eller blifvit anslagna kyrkor, akademier, hospitaler eller andra allmänna inrättningar, i sådana på förvaltningsmyndighets pröfning beroende mål och ärenden, som angå förhållandet mellan nyttjanderättsinnehafvaren såsom egendomens brukare och kronan såsom densammas egare;

Kommuner i mål och ärenden rörande de allmänna vägarne och deras underhåll, jemväl vintertid;

Kyrkor;

Lappar i mål, deri utländsk lapp eger del;

Medellös person, då han författningsenligt styrker sin fattigdom eller den eljest kunnig är;

Pensionsinrättningar;

Sjukvårdsinrättningar, allmänna; och

Stiftelser, fromma.

Frihet från stämpel enligt denna Art. eger jemväl rum i mantals-skrifningsmål, i bevillningsmål och mål angående kronans ränta och tionde, så ock i frågor rörande debitering, afskrifning eller restitution af kronoutskylder, stämpelafgifter, kommunala eller andra allmänna afgifter, markegångssättning, åsättande af rotering, anmärkning vid offentliga räkenskaper, redogörelse för allmänna medel, utsyning af skog å allmänning eller ekars fällande å kronojord, tillverkning och inlösen af salpeter och tvist om värfning samt i sådana på förvaltningsmyndighets pröfning beroende ärenden, som angå syner å ryttare-, soldat- eller båtsmanstorp, äfvensom i ärenden, som anhängiggjorts hos justitiekanslersembetet eller Riksdagens justitieombudsman.

II Art.

Om stämpel till enskilda handlingar.

8 §.

Följande enskilda handlingar skola förses med stämpel på sätt här nedan stadgas:

Afkomst eller annan förmån af fast egendom: afhandling derom skall, då den för vinnande af in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedd med stämpel af 50 öre.

Anvisning; lika med *Vexel*.

Arrendekontrakt; se *Nyttjanderätt*.

Bodmeribref; lika med *Skuldebref*.

Bouppteckning skall, då den för inregistrering hos domstol företes, vara försedd med stämpel till belopp, motsvarande hvad enligt nedan-nämnda grunder sammanlagdt belöper å värdet af samtliga arfvin-gars och testamentstagares andelar af behållningen i boet; dock

att stämpelafgift icke beräknas för andel, som ej uppgår till ett värde af 200 kronor, samt att vid bouppteckningens stämpelbeläggning afseende icke fästes vid annat testamente än sådant, som är i bouppteckningen intaget eller vid densamma i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift fogadt eller ock före bouppteckningens inregistrering vid domstolen bevakats.

Stämpelafgiften utgör:

1) för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer bröstarfvinge eller på grund af testamente bröstarfvinges afkomling eller efterlevande make:

50 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	2,000 kronor,
60 ” ” ” ”	” 2,000 ” ”	” 4,000 ” ”
70 ” ” ” ”	” 4,000 ” ”	” 6,000 ” ”
80 ” ” ” ”	” 6,000 ” ”	” 8,000 ” ”
90 ” ” ” ”	” 8,000 ” ”	” 10,000 ” ”
1 kr. ” ” ” ”	” 10,000 ” ”	” 12,000 ” ”
1 ” 10 öre ” ”	” 12,000 ” ”	” 25,000 ” ”
1 ” 20 ” ” ”	” 25,000 ” ”	” 40,000 ” ”
1 ” 30 ” ” ”	” 40,000 ” ”	” 55,000 ” ”
1 ” 40 ” ” ”	” 55,000 ” ”	” 75,000 ” ”
1 ” 50 ” ” ”	” 75,000 kr. och derutöfver;	

2) för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systers (halfsysters) afkomling:

50 öre för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr., men icke till	500 kronor,
60 ” ” ” ”	” 500 ” ”	” 1,000 ” ”
70 ” ” ” ”	” 1,000 ” ”	” 1,500 ” ”
80 ” ” ” ”	” 1,500 ” ”	” 2,000 ” ”
90 ” ” ” ”	” 2,000 ” ”	” 2,500 ” ”
1 kr. ” ” ” ”	” 2,500 ” ”	” 3,000 ” ”
1 ” 10 öre ” ”	” 3,000 ” ”	” 3,500 ” ”
1 ” 20 ” ” ”	” 3,500 ” ”	” 4,000 ” ”
1 ” 30 ” ” ”	” 4,000 ” ”	” 4,500 ” ”
1 ” 40 ” ” ”	” 4,500 ” ”	” 5,000 ” ”
1 ” 50 ” ” ”	” 5,000 ” ”	” 5,500 ” ”
1 ” 60 ” ” ”	” 5,500 ” ”	” 6,000 ” ”
1 ” 70 ” ” ”	” 6,000 ” ”	” 6,500 ” ”
1 ” 80 ” ” ”	” 6,500 ” ”	” 7,000 ” ”
1 ” 90 ” ” ”	” 7,000 ” ”	” 7,500 ” ”

2 kr.	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	7,500 kr.,	men icke till	8,500 kronor,
2 „ 10 öre	„	„	„	10,000 „
2 „ 20 „	„	„	„	15,000 „
2 „ 30 „	„	„	„	20,000 „
2 „ 40 „	„	„	„	25,000 „
2 „ 50 „	„	„	„	30,000 „
2 „ 60 „	„	„	„	35,000 „
2 „ 70 „	„	„	„	40,000 „
2 „ 80 „	„	„	„	45,000 „
2 „ 90 „	„	„	„	50,000 „
3 kr.	„	„	„	50,000 kr. och derutöfver;

och 3) för andel, som på grund af arf eller testamente tillkommer den, som till den döde stått i fjernare skyldskapsförhållande, än ofvan sagdt är, äfvensom för andel, som på grund af testamente till förmån för annan än efterlevande make tillkommer den, som icke med den döde varit i skyldskap, så ock för andel, som utgör danaarf:

50 öre	för hvarje fulla 100 kr. af andel, som uppgår till	200 kr.,	men icke till	500 kronor,
75 „	„	„	„	1,000 „
1 kr.	„	„	„	1,500 „
1 „ 25 öre	„	„	„	2,000 „
1 „ 50 „	„	„	„	2,500 „
1 „ 75 „	„	„	„	3,000 „
2 kr.	„	„	„	3,500 „
2 „ 25 „	„	„	„	4,000 „
2 „ 50 „	„	„	„	4,500 „
2 „ 75 „	„	„	„	5,000 „
3 kr.	„	„	„	5,500 „
3 „ 25 „	„	„	„	6,000 „
3 „ 50 „	„	„	„	6,500 „
3 „ 75 „	„	„	„	7,000 „
4 kr.	„	„	„	7,500 „
4 „ 25 „	„	„	„	10,000 „
4 „ 50 „	„	„	„	15,000 „
4 „ 75 „	„	„	„	20,000 „
5 kr.	„	„	„	25,000 „
5 „ 25 „	„	„	„	30,000 „
5 „ 50 „	„	„	„	35,000 „
5 „ 75 „	„	„	„	40,000 „
6 kr.	„	„	„	40,000 kr. och derutöfver.

Vid beräkning af boets behållning skall undantagas värdet å fast egendom af fideikommissnatur och deri intecknad gäld, hvar emot i behållningen inberäknas värdet af sådan nyttjanderätt till eller afkomst af egendomen i dess helhet eller någon del deraf, som visas tillkomma annan än den nye fideikommissarien, äfvensom belopp, som den nye fideikommissarien enligt fideikommissbrevet kan vara skyldig till annan utgifva.

Från boets behållning må, der Konungen sådant medgifver, jemväl afdragas värdet af sådan samling utaf historisk, vetenskaplig eller konstnärlig beskaffenhet, som, utan att ersättning eller vederlag till någon dödsbodelegare derfor erlägges, på grund af fideikommissstiftelse eller testamente är afsedd att såsom dylik samling bibehållas.

Der make lefver efter, skall såsom behållning i boet anses endast hvad som återstår efter afdrag af den efterlevandes fördel, giftorätt och morgongåfva, hvilka, ehvad de utgöra mer eller mindre, sammanlagdt beräknas till hälften af behållningen i boet.

Såsom arfvings eller testamentstagares andel af denna behållning anses hvad å sådan andel finnes böra sig belöpa enligt lag och sådant testamente, hvartill, enligt hvad ofvan blifvit sagdt, vid bouppteckningens stämpelbeläggning hänsyn skall tagas.

Om vid bouppteckningen fogas i behörig ordning upprättadt arfskifte i hufvudskrift eller bestyrkt afskrift, hvilket, med angifvande af storleken utaf den andel, som tillkommer hvarje arfvinge och testamentstagare, upptager och fördelar boets samtliga tillgångar, fast egendom af fideikommissnatur derifrån undantagen, skall dock sådant arfskifte, derest icke boets sammanlagda behållning enligt detsamma upptagits till lägre värde, än bouppteckningen utvisar, läggas till grund för stämpelafgiftens beräkning.

Derest i bouppteckning uppgifves, att kännedom saknas om arfvingars namn eller antal, skall stämpelafgiften för sådana arfvingars sammanlagda andelar i boets behållning beräknas såsom om berörda andelar tillfallit endast en af dessa arfvingar.

Då bouppteckning ingifves till underdomstol i stad, skall från det belopp, hvartill stämpeln å bouppteckningen enligt nu stadgad beräkningsgrund uppgår, afdragas ett belopp, motsvarande den för bevis om bouppteckningens inlemnande och inregistrering vid domstolen bestämda lösen, äfven om på grund af gällande författning dylik lösen ej må fordras.

I enlighet med hvad sålunda stadgats samt med ledning af

bestämmelserna i 16, 17 och 18 §§ uti denna förordning bör i det protokoll, hvari bouppteckningen inregistreras, upptagas ej mindre beloppet af hvarje andel utaf boets behållning, som anses för beräkning af stämpelafgiften böra arfvinge eller testamentstagare tillkomma, och den stämpel, som å denna andel belöper, än äfven den stämpel, hvarmed bouppteckningen enligt dessa grunder blifvit belagd.

Se för öfrigt 9, 10, 14, 15, 16, 17 och 18 §§.

Byte af fast egendom, afhandling derom; lika med afhandling om *Köp af fast egendom*.

Byte af fartyg, hvars drägtighet öfverstiger 40 ton: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 15 öre för hvarje ton af fartygets drägtighet.

Certeparti skall, då det för vinnande af betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedt med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är certeparti fritt från stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Depositionsräkning hos bank eller bankir: bevis om insättning derå skall vid utgifvandet förses med stämpel af 50 öre för deponeradt belopp, som ej öfverstiger 1,000 kronor, och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor.

Sökes på grund af depositionsbeviset hos offentlig myndighet betalning, skall detsamma vara försedt med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är depositionsbevis fritt från sistnämnda stämpelafgift, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Fideikommissbref om fast egendom skall, då det för lagfart företes, vara försedt *dels* med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde, *dels ock* med ytterligare stämpel enligt de grunder, som äro stadgade för beräkning af stämpel å andel i död mans bo, för samma värde efter afdrag ej mindre för den i egendomen intecknade gäld, som vid siste fideikommissariens död kan vara obetald, samt för hvad den nye fideikommissarien enligt fideikommissbrefvet kan vara skyldig till annan utgifva, än äfven för det enligt 17 § beräknade kapitalvärdet af nyttjanderätt till eller afkomst af egendomen i dess helhet eller någon del deraf, derest sådan rätt visas tillkomma annan än den nye fideikommissarien.

Se för öfrigt 10, 13, 17, 18 och 19 §§.

Fraktslut om fartyg; se *Certeparti*.

Fördelskontrakt; se *Afkomst af fast egendom*.

Förnyelse af försäkring, bevis derom; se *Försäkringsbref*.

Förpantningsbref; lika med *Skuldebref*;

dock är förpantningsbref fritt från stämpel, då på grund deraf inteckning sökes enligt 3 § sjölagen.

Försäkringsbref eller annan handling, hvarigenom försäkring meddelas; lika med *Certeparti*.

Af utländsk försäkringsgifvare eller hans agent meddeladt qvittens å premie, ehvad det tecknas å försäkringshandling eller särskildt utfärdas, skall, innan det här i riket utlemnas, förses med stämpel till nedannämnda belopp:

vid försäkring af egendom: 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien; och

vid försäkring af lif: 30 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien; dock icke i något fall under 50 öre.

Förvärf af fast egendom i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten: fångeshandling derå; lika med afhandling om *Köp af fast egendom*.

Gåfva af fast egendom: afhandling derom skall, då den för lagfart företes, vara försedd med stämpel till nedannämnda belopp:

då gåfvotagaren är gifvarens bröstarfvinge eller dess afkomling, 1 krona 10 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde;

då gåfvotagaren är gifvarens fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systems (halfsystems) afkomling, 1 krona 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde;

och då gåfvotagaren står i fjermare skyldskapsförhållande till gifvaren, än nu sagdt är, eller icke är med honom i skyldskap, 2 kronor 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde. Se för öfrigt 10, 13 och 19 §§.

Gåfva af lös egendom: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel till nedannämnda belopp:

då gåfvotagaren är gifvarens bröstarfvinge eller dess afkomling, 1 krona för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde;

då gåfvotagaren är gifvarens fader, moder, broder (halfbroder), syster (halfsyster) eller broders (halfbroders) eller systems (halfsystems) afkomling, 2 kronor för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde;

och då gåfvotagaren står i fjermare skyldskapsförhållande till gifvaren, än nu sagdt är, eller icke är med honom i skyldskap, 4 kronor för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Hyseskontrakt; se *Nyttjanderätt*.

Inkassering af penningar: handling, som innefattar uppdrag derom och emot hvars företeende eller aflemnande betalning fordras; lika med *Vexel*;

dock att handling, som afser inkassering af penningar genom postförskott eller s. k. efterkraf, är från stämpel fri.

Invisning; lika med *Vexel*.

Jordafsöndring, afhandling derom:

för alltid; se *Köp af fast egendom*;

till besittning för viss tid eller på lifstid; se *Nyttjanderätt*.

Kapitalräkning: bevis om insättning derå; lika med bevis om insättning på *Depositionsräkning*.

Köp af fast egendom: afhandling derom eller af offentlig myndighet utfärdad köpehandling skall, då den för lagfart företes, vara försedd med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att köpeafhandling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara belagd med stämpel af 1 krona 20 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Der köpeafhandling, utan tillägg till eller förändring i stadgade villkor, öfverlåtes inom den för lagfart föreskrifna tid, räknadt från första fånget, och inom samma tid för lagfart företes, eger stämpelbeläggning rum allenast för sista fånget.

Fångeshandling, på grund hvaraf sökes lagfart å jernväg, är från stämpel fri.

„ *af lösören, hvilka i säljarens vård kvarblifva*: afhandling derom skall, då den för intagande i vederbörande myndighets protokoll företes, vara försedd med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman.

„ *af fartyg, hvars dräktighet öfverstiger 40 ton*: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman eller, der denna icke är till bestämdt belopp angifven, af 15 öre för hvarje ton af fartygets dräktighet.

Sökes på grund af köpeafhandling, hvarom här ofvan förmäles, hos offentlig myndighet inteckning eller betalning för ogulden köpeskilling, skall köpeafhandlingen vara försedd med särskild

stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är köpeafhandling fri från sistnämnda stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i jernväg.

Se för öfrigt 9, 10 och 13 §§.

Lifränta: afhandling derom skall, då den för vinnande af inteckning företes, vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af lifräntans kapitalvärde.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är afhandling om lifränta fri från sistnämnda stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 12 §.

Lösöreköp: afhandling derom; se *Köp*.

Morgongäfvobref skall, då det till intagande i domstols protokoll företes, vara försedt med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af gåfvans värde.

Nyttjanderätt till fast egendom: afhandling derom skall, då den för vinnande af inteckning företes, vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af afgälden för ett år eller, der aftalet afser kortare tid, för legotiden; dock att stämpel icke beräknas å sådana i afgälden ingående persedlar eller tjenstbarheter, hvilka vid upplåtelsen icke blifvit i penningar uppskattade eller icke finnas i markegångstaxa upptagna.

Erlägges för nyttjanderätten viss afgift en gång för alla, beräknas stämpeln å det belopp, som motsvarar fem procent af denna afgift, med tillägg af den årliga afgälden, der sådan är utfäst.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

Se för öfrigt 11 och 13 §§.

Obligation, som utfärdas här i riket, skall före utlemnandet förses med stämpel af 30 öre för belopp, ej öfverstigande 100 kronor, och derutöfver 30 öre för hvarje påbörjad hundratal kronor;

dock att frihet från sådan stämpel eger rum för svenska statens obligationer.

” som utgifvits i utlandet och efter utgången af augusti månad år 1894 inkommer i riket, skall, inom åtta dagar efter det obliga-

tionen i riket inkommit och i alla händelser innan den härstädes belånas, försäljes eller på hvad sätt det vara må öfverlåtes, förses med stämpel enligt nyssnämnda grund.

Å obligation, som i utlandet utgifvits och före den 1 september 1894 inkommit i riket, eger innehafvaren, om obligationen före sistnämnda dag hos magistrat i stad uppvisas, kostnadsfritt bekomma påteckning om dagen för uppvisandet. Obligation, som icke blifvit med sådan påteckning försedd, skall beläggas med stämpel enligt den för obligation här ofvan stadgade grund.

Sökes på grund af obligation, för hvilken ofvanstående stämpelavgift icke skolat utgöras, hos offentlig myndighet betalning, skall obligationen vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är obligation fri från sistnämnda stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 20 och 21 §§.

Postremissvexel; se *Vexel*.

Premieqvittens; se *Försäkringsbref*.

Qvittens, som, för inkassering af penningar genom annan person än fordringsegaren, från en ort till en annan försändes; lika med *Vexel*;

dock att qvittens, som afser inkassering af penningar genom postförskott eller s. k. efterkraf, är från stämpel fritt.

Räkning, godkänd, skall, då den för vinnande af in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedd med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket in-teckning eller betalning sökes;

dock är godkänd räkning fri från stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs eller in-teckning sökes i jernväg.

Servitutsaftal, afhandling derom; lika med afhandling om *Afkomst eller annan förmån af fast egendom*.

Skattelösen af kronojord: bref eller resolution derå skall, då handlingen för lagfart företes, vara försedd med stämpel af 5 kronor; dock att dylik handling, på grund hvaraf lagfart sökes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara försedd med stämpel af 10 kronor.

Skogsafverkning: afhandling derom skall, då den för vinnande af in-teckning företes, vara försedd med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af hvad för rättigheten blifvit utfäst eller, om detta

icke blifvit i afhandlingen till visst belopp bestämdt, af 6 öre för hvarje fullt antal af 10 ar utaf det upplåtna skogsskiftet.

Sökes på grund af afhandlingen hos offentlig myndighet betalning, skall afhandlingen vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes.

Skuldebref skall, då det såsom fordringsbevis utlemnas, förses med stämpel af 50 öre för förskrifvet kapitalbelopp, som ej öfverstiger 1,000 kronor, och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor, med undantag likväl för det fall att lånet upptages på bestämd tid, som icke öfverstiger femton dagar, räknade från skuldebrefvets utgifningsdag, i hvilket fall frihet från stämpel eger rum.

Sökes på grund af skuldebrefvet hos offentlig myndighet inteckning eller betalning, skall skuldebrefvet vara försedt med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är skuldebref fritt från sistnämnda stämpelafgift, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs eller inteckning sökes i jernväg.

Se för öfrigt 22 och 23 §§.

Testamente, som ej bevakats, men hvaraf testamentstagare vill sig be- gagna, skall, då hänsyn till detsamma ej tagits vid stämpelbeläg- ning af bouppteckningen efter testamentsgifvaren, så snart laga tid för dess bevakning ute är och detsamma af arfvinge godkänts, vare sig detta skett genom påskrift å testamentet eller annorledes, förses med stämpel i förhållande till värdet af den egendom god- kännandet afser, dervid skola tillämpas enahanda grunder, som enligt I Art. gälla för beräkning af den särskilda stämpel, hvar- med protokoll angående bevakning vid domstol af testamente i visst fall skall förses.

Testamente om fast egendom skall, då det för lagfart företes, vara för- sedt med särskild stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

Se för öfrigt 10, 13, 16, 17 och 19 §§.

Undantagskontrakt; se *Afkomst af fast egendom*.

Vexel skall, då den utställes eller, om den utfärdas utom riket, innau den här i riket öfverlåtes eller till godkännande eller betalning företes, förses med stämpel af 50 öre för belopp, ej öfverstigande 1,000 kronor, och derutöfver 50 öre för hvarje påbörjadt tusental kronor, hvarå den lyder;

dock att postremissvexel, vexel, som är stäld att vid uppvisandet betalas af medel, som hos bank eller bankir föras i räkning för utställaren, äfvensom vexel, som är dragen af bank eller bankir inom riket å bank eller bankir å utländsk ort samt är betalbar endast i utlandet vid uppvisandet, skall utan afseende å beloppet, hvarå den lyder, förses med stämpel af 10 öre;

egande frihet från stämpelbeläggning rum för vexel, som är dragen från utlandet på utlandet och endast är betalbar i utlandet.

Är vexel utfärdad i flera exemplar och har ett af dem blifvit med föreskrifven stämpel försedt, vare de öfriga från stämpel fria.

Sökes på grund af godkänd eller protesterad vexel hos offentlig myndighet betalning, skall vexeln vara försedd med särskild stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket betalning sökes;

dock är vexel fri från sistnämnda stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt 21 §.

Äktenskapsförord skall, då det för intagande i domstols protokoll företes, vara försedt med stämpel af 5 kronor.

Öfverlåtelse af kronohemman eller skattlagdt kronony bygge: afhandling derom skall, då åborätt på grund deraf vinnes, förses med stämpel för kronohemman till belopp af 60 öre och för ny bygge till belopp af 20 öre för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde; dock att afhandling, på grund hvaraf åborätt vinnes för aktiebolag, som icke drifver bankrörelse, bör vara försedd med stämpel för kronohemman till belopp af 1 krona 20 öre och för ny bygge till belopp af 40 öre likaledes för hvarje fulla 100 kronor af egendomens värde.

9 §.

Till köpe- och bytesbref, på grund hvaraf lagfart sökes, bestå kontrahenterna hälften hvardera till stämpeln, om ej annorlunda derom slutadt är.

Då lagfart sökes å fång, som skett i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten, skall dock stämpeln af lagfartssökanden ensam gäldas.

Stämpelafgift, som för bouppteckning utgått ur död mans bo, skall arfvingar och testamentstagare emellan så gäldas, att en hvar af dem består så mycket af samma afgift, som enligt de för beräkning af sagda stämpelafgift stadgade grunder å hans andel i boet belöper.

10 §.

Då stämpelafgift skall utgå efter värdet af fast egendom, må detta icke upptagas lägre än nästföregående årets taxeringsvärde, men skall, hvad angår köp af fast egendom eller öfverlåtelse af kronohemman eller nybygge, beräknas efter den i penningar bestämda köpe- eller löseskillingen, så framt denna öfverstiger nämnda värde.

I fråga om fast egendoms taxeringsvärde må debetsedel, så upprättad, som gällande bevillningsförordning föreskrifver, ega lika vitsord med af vederbörande tjänsteman utfärdadt taxeringsbevis.

11 §.

Der uti afhandling om nyttjanderätt till fast egendom afgälden är bestämd att under olika år af legotiden utgå med olika belopp, beräknas stämpelafgiften å den högsta afgäld, som för något år utgöres.

I afgälden ingående persedlar eller tjänstbarheter af sådan beskaffenhet, att stämpel för dem bör utgå, beräknas efter det värde, hvartill de vid upplåtelsen uppskattats, eller, der visst värde dervid icke blifvit dem åsatt, efter senast fastställda markegångspris.

12 §.

Uppskattning af lifräntas kapitalvärde sker efter en räntefot af fem för hundra med användande af den dödlighets- och lifslängdstabell för riket, som af vederbörande myndighet senast blifvit utgifven.

13 §.

Har fast egendom, belägen inom särskilda domstolars områden, blifvit upplåten under egande- eller nyttjanderätt genom en handling, hvarå lagfart eller in-teckning sökes, skall denna handling förses med stämpel efter fulla värdet vid den domstol, der den först företes.

14 §.

Har afliden person på flere orter efterlemnat egendom, hvaröfver särskilda bouppteckningar blifvit upprättade, erlägges stämpelafgiften med hvad enligt ofvan stadgade grunder sammanlagdt belöper å en

hvar arfvings och testamentstagares andel af behållningen i boet och utgöres då de särskilda bouppteckningarna ingifvas till domstolen i den ort, der den aflidne vid dödsfallet varit mantalsskrifven.

15 §.

Har afliden persons egendom blifvit uppskattad af värderingsmän, utsedde enligt lagen angående värdering af död mans bo, och dödsbodelegarne finna den uppskattning för hög och derom vid bouppteckningens inregistrering göra anmälan, ege domstolen beräkna stämpeln för bouppteckningen efter det lägre värde, hvartill behållningen kan finnas rätteligen böra uppskattas.

16 §.

Den, till hvilken fideikommiss i penningar eller annan lös egendom öfvergår, äfvensom annan testamentstagare vare, om vid beräkning af stämpelafgiften å den för inregistrering hos domstol företedda bouppteckningen efter den aflidne hänsyn tagits till bestämmelserna i fideikommissbrevet eller testamentet, vid egendomens tillträde skyldig att, med ränta efter fem för hundra om året, till boet återgälda hvad af stämpelafgiften å värdet af den egendom belöper. Har åter vid beräkning af stämpelafgiften å bouppteckningen hänsyn *icke* tagits till ofvanberörda bestämmelser, vare fideikommissarien eller testamentstagaren skyldig att vid egendomens tillträde med ränta efter fem för hundra om året till boet återgälda ett belopp, motsvarande skilnaden mellan det stämpelbelopp, hvarmed bouppteckningen blifvit belagd, och den stämpelafgift, som för densamma skolat utgöras, derest till grund för stämpelberäkningen icke jemväl lagts den borttestamenterade egendomen.

17 §.

Vid stämpelbeläggning af bouppteckning efter död man, så ock af testamente eller protokoll angående bevakning af testamente skall iakttagas:

att för egendom, hvilken visst bestämdt penningevärde ej är i bouppteckningen åsatt, det värde, som lägges till grund för beräkning af stämpelafgiften, bestämmes enligt trovärdige mäns intyg eller efter domarens pröfning;

att stämpelafgiften för rättighet, som består i nyttjanderätt till eller afkomst af egendom eller rätt att gång efter annan erhålla visst belopp i penningar eller varor eller åtnjuta vissa tjänstbarheter, bör med det i 18 § omförmälda undantag utgöras efter rättighetens med ledning af dess årliga värde och en räntefot af fem för hundra om året beräknade kapitalvärde vid dödstillfället, på sätt den vid denna förordning fogade tabell närmare utvisar;

att för bestämmande af behållna årliga värdet å dylik rättighet, der sådant värde icke blifvit i bouppteckning utsatt, förfares på enahanda sätt, som här ofvan stadgas beträffande egendom, hvarå visst värde i bouppteckning ej blifvit bestämdt;

att vid rättighets åtnjutande under viss persons listtid dess kapitalvärde bestämmes med användande af den dödlighets- och lifslängdstabell, som af vederbörande myndighet senast blifvit utgifven; skolandet, der sådan rättighet tillkommer flera personer, antingen gemensamt eller en efter annan, till grund för beräkningen läggas lefnadsåldern för den af dessa, som vid tiden för stämpelafgiftens bestämmande är yngst af de då lefvande personer, som rättigheten skall tillkomma;

att, der rättighetens åtnjutande eljest är af obestämd varaktighet, dess kapitalvärde anses utgöra tio gånger rättighetens årliga värde; samt

att, då någon i arf eller genom testamente erhållit viss egendom eller rättighet, men jemväl annan skall deraf åtnjuta viss förmån, stämpelafgiften för denna egendom eller rättighet skall beräknas allenast för hvad af dess värde återstår efter afdrag af förmånens uppskattade värde.

18 §.

För fideikommitterad egendom skall värdet vid stämpelafgifts bestämmande beräknas såsom om samma egendom innehades med eganderätt.

19 §.

Fideikommissbref äfvensom annat testamente eller afhandling om gåfva, då enligt bestämmelserna deri fast egendom skall öfvergå till flera personer efter hvarandra, förses med stämpel hvarje gång, då, efter det egendomen öfvergått till ny innehafvare, lagfart derå sökes.

20 §.

Den, som efter den 1 september 1894 här i riket utlemnar obligation, som är dagtecknad före sagda tid, skall förse obligationen med anteckning om dagen, då den utgifves.

21 §.

Då handling, lydande å utländskt myntslag, skall beläggas med stämpel i förhållande till det i handlingen uttryckta värde, skall det utländska myntslaget värde i svenskt mynt beräknas efter den vid tiden för stämpelbeläggningen gällande vaxelkurs, hvartill på den ort, der stämpelbeläggningen sker, eller på närmaste inländska vaxelplats vaxlar utställda i det främmande myntslaget och lydande på betalning vid uppvisandet köpas.

22 §.

Derest handling, hvilken för vinnande af lagfart, in-teckning eller betalning varit inför offentlig myndighet företedd och dervid blifvit försedd med stämpel, å nyo i samma afseende som tillföre-ne ingifves, ege, med undantag för de fall, som i 19 § omförmålas, förnyad stämpel-beläggning ej rum.

Samma stadgande gälle, der på grund af skuldebref eller annat fordringsbevis betalning sökes för belopp, för hvilket in-teckning tillföre-ne varit sökt, eller der in-teckning sökes för belopp, för hvilket betalning tillföre-ne varit sökt.

23 §.

Då på grund af skuldebref eller annan handling betalning hos offentlig myndighet sökes och dervid i stället för hufvudskriften företes afskrift, bör denna för-ses med den för hufvudskriften stadgade stämpel.

Styrkes med intyg af domare, magistratsperson eller kronobetjent, att hufvudskriften blifvit försedd med stämpel för det belopp, hvarför betalning sökes, eller för någon del deraf, eller visas, att tillföre-ne in-teckning eller betalning varit för samma belopp eller någon del deraf vid offentlig myndighet sökt, belägges dock afskriften icke med stämpel i vidsträcktare mån än till det belopp, som för hufvudskriften brister.

24 §.

Från stämpelafgift enligt denna Art. är kronan befriad.

III Art.

Om återfående af erlagd stämpelafgift.

25 §.

Har testamente lagts till grund för beräkningen af erlagd stämpelafgift och varder testamentet genom domstols beslut helt eller delvis ogilt förklaradt, må stämpelafgiften, i den mån densamma icke bort utgå derest vid stämpelafgiftens beräkning hänsyn icke blifvit tagen till de upphäfdade testamentsbestämmelserna, kostnadsfritt återbekommas i den ordning, som i fråga om restitution af kronoutskylder är föreskrifven.

Hvad nu blifvit stadgadt skall dock icke ega tillämpning på den stämpel, hvarmed testamente vid ansökan om lagfart å fast egendom skall vara försedt.

26 §.

Vill någon i annat fall än i 25 § sägs, utan sammanhang med åtal mot vederbörande embets- eller tjänsteman, föra talan om återfående af stämpelafgift, som af embets- eller tjänsteman debiterats eller i enlighet med dennes tillsägelse blifvit erlagd för sådan handling, hvars stämpelbeläggning enligt 40 § skall i hofrätt granskas, må dylik talan inom tre månader från det klandrade stämpelbelägningen egt rum anhängiggöras i den hofrätt, hvarunder embets- eller tjänstemannen lyder, samt, i fall af befogenhet, genom besvär öfver hofrättens beslut hos Konungen fullföljas inom hälften af den tid, som i 30 kap. 9 § rättegångsbalken stadgas, dervid bör fullgöras hvad uti 18 § af samma kap. finnes föreskrifvet.

IV Art.

Om stämplarne och deras tillhandahållande.

27 §.

Stämplars skola vara att tillgå af följande slag, nemligen:

- a) helarksstämplars å 50 öre samt 1, 1,25, 1,50, 2 och 3 kronor;
samt
b) enkla och dubbla beläggningsstämplars å 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60 och 75 öre samt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 20, 25, 50, 75, 100, 200 och 500 kronor.

28 §.

När till en handling, som skall förses med stämpel, erfordras sådan till större belopp, än en stämpel innehåller, må två eller flere stämplars begagnas.

Der stämpelbeloppet utfaller i sådant tal, hvarå stämpel ej finnes eller hvar till flere stämplars å mindre värden ej kunna sammanjemkas, skall stämpel å det lägre värde, som är sagda tal närmast, begagnas.

29 §.

Till handlingar, som för vinnande af lagfart eller inteckning vid domstol företes, till bouppteckning, äktenskapsförord, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöreköp, hvilka till underdomstol ingifvas, skola begagnas dubbla beläggningsstämplars.

Sådana stämplars skola ock begagnas, då protokoll angående bevakning af testamente skall med särskild stämpel förses.

30 §.

Beläggningsstämplars anbringas på det sätt, att den enkla beläggningsstämpeln och den med N:o 1 märkta delen af den dubbla å handlingen fästas med hela den limmade sidan.

31 §.

Då handling förses med beläggningsstämpel, skall denna makuleras genom lämplig påteckning, färg- eller svartstämpling.

Den, som till offentlig myndighet ingifver handling, som är försedd med dubbel beläggningsstämpel, skall makulera den med N:o 1 märkta delen, hvaremot den andra delen makuleras af vederbörande embets- eller tjänsteman.

32 §.

Stämpling af blanketter till vexlar och anvisningar må på derom hos statskontoret gjord ansökning verkställas genom nämnda myndighets försorg; börande sådan ansökning vara åtföljd af blanketterna, tvefald uppgift å dessas antal samt penningar motsvarande det erforderliga stämpelbeloppet. •

33 §.

Statskontoret skall i Stockholm genom dertill antagne försäljningsmän och i länen genom Kongl. Maj:ts befallningshafvande låta tillhandahålla stämplat af de särskilda slag, som enligt denna författning skola vara att tillgå; åliggande Kongl. Maj:ts befallningshafvande att för stämplarnes tillhandahållande förordna försäljningsmän för hvarje stad äfvensom, till erforderligt antal, för landet.

Den myndighet, som försäljningsman förordnat, eger, när så skäligen pröfvas, honom entlediga. Deröfver må klagan ej föras.

34 §.

Försäljningsman vare skyldig att för sin uppbörd ställa behörigen godkänd borgen eller ock nedsätta obligationer i enlighet med derom gällande föreskrifter; egande försäljningsman att efter requisition hos den myndighet, som honom förordnat, få stämplat sig tillställda inom det belopp, för hvilket säkerhet sålunda blifvit stäld.

För stad förordnad försäljningsman åligger att hafva den till försäljningen afsedda lägenhet för allmänheten tillgänglig hvarje söckendag å tid, som bestämmes af den myndighet, som försäljningsmannen förordnat. Å landet skall försäljningsman vid hvarje lagtima ting till-

handahålla allmänheten stämplat, der sådant icke af vederbörande domare besörjes.

35 §.

Embets- eller tjänsteman eger likaledes att, mot stald säkerhet, som i nästföregående § sägs, och efter requisition, i Stockholm hos statskontoret samt i länen hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande erhålla de vid hans tjänsteutföring erforderliga stämplat.

36 §.

Ett exemplar af denna författning bör tillställas försäljningsman; och åligger det honom att, då upplysning begäres om det stämpelbelopp, som erfordras för en viss handling, utan ersättning sådan upplysning meddela.

37 §.

Har genom misskrifning eller annorledes stämpel blifvit för sitt ändamål obrukbar, må densamma, helarksstämpel likväl allenast så framt det blad, hvarå stämpeln är satt, är ostympadt, hos försäljningsman utbytas mot annan stämpel, dervid dock för hvarje stämpel skall betalas 3 öre.

Stämplat till underskrifna expeditioner må afgiftsfritt på enahanda sätt utbytas, så vida behörigen styrkes, att expeditionerna icke varit för ändamålet begagnade eller att lösen för dem icke erhållits.

V Art.

Om tillsyn å stämpelafgiftens utgörande.

38 §.

Ansvarighet derför, att expedition i vederbörlig ordning förses med stämpel, åligger vid statsdepartementen och hofexpeditionen den tjänsteman, till hvilkens tjänstebefattning hör att hålla expeditionen vederbörande tillhanda, samt vid öfriga myndigheter den tjänsteman,

som för expeditionen ansvarar; dock att, der annan tjänsteman vederbörligen förordnats att stämpelbeläggningsverkställas, ansvarigheten åligger denne.

39 §.

Embets- eller tjänsteman, notarius publicus eller mäklare, till hvilken stämpel underkastad handling ingifves, bör tillse, att handlingen är behörigen försedd med stämpel och att stämpeln är makulerad på sätt i 31 § föreskrifves.

Är handlingen icke behörigen försedd med stämpel och erlægges ej genast efter erhållen tillsägelse det felande stämpelbeloppet, må handlingen icke emottagas.

Är stämpel ej vederbörligen makulerad, bör embets- eller tjänstemannen, notarius publicus eller mäklaren besörja fullgörandet deraf mot ersättning för besväret dermed af 5 öre för hvarje stämpel; dock må denna ersättning ej beräknas för flera stämplat än det minsta antal, som för handlingen erfordras.

40 §.

Då renoveradt exemplar af underrätts protokoll öfver lagfarter, inteckningar, äktenskapsförord samt bouppteckningar, testamenten, som vid domstolen bevakas, morgongåfvobref och afhandlingar om lösöre köp till hofrätt insändes, skola dervid fogas de med N:o 2 märkta delarne af de dubbla beläggningsstämplar, med hvilka de till protokollen hörande handlingar blifvit försedda; börande dessa stämpeldelar antingen fasthäftas i brädden vid den § af protokollet, der det ärende, som föranledt stämpelbeläggningsverket, förekommer, eller ock, med domstolens sigill genomdragna, särskildt medfölja protokollet med åtecknad hänvisning, till hvilka §§ de höra.

41 §.

De insända stämpeldelarne skola i hofrätternas advokatfiskalskontor granskas och med protokollen jemföras genom dertill af hofrätternas förordnade tjänstemän, hvilka böra förekommande felaktigheter hos advokatfiskalen anmäla; egande desse tjänstemän att för omförmälda grauskningsarbete, hvilket för alla under ett år till advokatfiskalskontoret aflemnade protokoll bör vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året, uppbara af stämpelmedlen utgående arfvoden.

42 §.

Å brädden af de i 40 § omförmälda protokoll bör, i afseende å handling, hvars stämpelbeläggning skall i hofrätt redovisas, göras anteckning dels om värdet, som ligger till grund för stämpelberäkningen, dels ock om stämpelns belopp.

På enahanda sätt bör i fråga om handling, som förut blifvit försedd med stämpel för hela eller någon del af det värde, efter hvilket stämpeln eljest skolat beräknas, antecknas när och hvarest stämpelbeläggningen egt rum, så ock beträffande testamente, som vid domstol bevakas innan bouppteckning efter testamentsgifvaren för inregistrering dit ingifvits, anteckning göras derom, att bouppteckningen ännu icke blifvit inregistrerad.

43 §.

Å stämplat, som blifvit till hofrätt insända, må qvitto kunna erhållas, derest afsändaren aflemnar två lika lydande, af honom underskrifna förteckningar å stämplatarnes antal och sammanräknade belopp, af hvilka förteckningar den ena qvarstannar hos hofrätten, den andra återställes qvitterad.

VI Art.

Om uppbörd och redovisning.

44 §.

Försäljningsman åligger att inom åtta dagar efter hvarje kvartals slut aflemna under kvartalet influtna stämpelmedel, i Stockholm till statskontoret och i länen till landtränteriet.

45 §.

Hvarje år på sista söckendagen skall i Stockholm genom statskontorets och i länen genom Kongl. Maj:ts befallningshafvandes försorg inventering hos försäljningsman anställas till utrönande, huru mycket af emottagna stämplat är osåldt; och må dervid hos domare å landet

stämplar, som blifvit använda till sådana, årets hösteting tillhörande expeditioner, hvilka vid inventeringstillfället, enligt intyg af förrättningsmannen, kronofogde eller länsman, ännu icke äro utlösta, i instrumentet öfver förrättningen upptagas såsom osålda.

Jemväl å annan tid må, när omständigheterna dertill föranleda, inventering hos försäljningsman kunna ega rum och då tillika redovisning honom affordras för hvad af emottagna stämplat icke finnes i behåll.

46 §.

Försäljningsman skall föra och för kalenderår afsluta räkning öfver emottagna stämplat och hvad därför i penningar inflyter; börande denna räkning jemte inventeringsinstrumentet och qvittenserna å hvad under året i penningar levererats vara aflemnad, i Stockholm till statskontoret sist den 31 januari och i länen till Kongl. Maj:ts befallningshafvande sist den 15 januari nästföljande år vid vite af 1 krona för hvarje dag, försäljningsmannen derutöfver med räkning uteblifver.

Samtidigt härmed skall jemväl återstoden af stämpelmedlen för året vara aflemnad vid påföljd i annat fall, att försäljningsmannen anses hafva försålt alla af honom emottagna stämplat; och åligger i följd häraf vederbörande myndighet att genast låta indrifva det deremot svarande, dittills icke redovisade belopp jemte laga ränta derå.

47 §.

På framställning af försäljningsman eger i Stockholm statskontoret och i länen Kongl. Maj:ts befallningshafvande, efter föregången granskning, att för sådana stämplat, hvilka enligt 37 § få utbytas, bevilja afskrifning i räkenskapen emot den i nämnde § stadgade afgift, der sådan skall utgå; börande å hvarje stämpel, för hvilken afskrifning sålunda medgifves, medelst färg- eller svartstämpling anbringas ordet »makulerad».

Innan afskrifning beviljats, må stämplatne i räkenskapen upptagas såsom behållning.

48 §.

Det från statskontoret Kongl. Maj:ts befallningshafvande tillsända förråd af stämplat, hvilket bör i landtränteriet förvaras, skall hvarje halft

år, sista söckendagen i juni och december, inventeras; åliggande Kongl. Maj:ts befallningshafvande att inom en månad derefter insända instrumentet öfver inventeringen till statskontoret jemte förslag öfver uppörd och försäljning af stämplars i länet.

Inventering af det stämpelkassören anförtrodda förråd af stämplars verkställs i enlighet med derom särskildt meddelade föreskrifter.

49 §.

Landtränteriets för kalenderår upprättade räkning öfver stämpeluppörden jemte tillhörande verifikationer skall före utgången af nästföljande januari månad vara till Kongl. Maj:ts befallningshafvande aflemnad vid vite för landtränstmästaren af 1 krona för hvarje dag, han derutöfver med räkningen uteblifver.

Vid lika påföljd åligger stämpelkassören att före utgången af februari månad hafva till statskontoret aflemnad sin uppördsredogörelse för nästförflutna kalenderår med tillhörande verifikationer.

Öfver stämpeluppörden inom hvarje län har landskontoret att afgifva redogörelse, likaledes med kalenderår afslutad, hvilken redogörelse, åtföljd af ränteriräkningen, försäljningsräkningarne och instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar, skall inom den 15 mars vid ofvannämnda vite för landskamereraren vara till Kongl. Maj:ts befallningshafvande öfverlemnad för att till kammarrätten insändas.

I Stockholm har statskontoret att öfver stämpeluppörden afgifva för kalenderår afslutad redogörelse, hvilken, jemte stämpelkassörens redogörelse, försäljningsräkningarne och instrumenten öfver de hos försäljningsmännen hållna inventeringar, bör vid samma tid som landsboksräkenskaperna till kammarrätten öfverlemnas.

50 §.

De i denna Art. omförmälda redogörelser upprättas i öfverensstämmelse med fastställda formulär; och skall i öfrigt beträffande stämpelarnes förvarande, bevakande af de utaf försäljningsmännen aflemnade säkerhetshandlingar samt tillsyn å stämpelmedlens ordentliga indrifvande och redovisande lända till efter rättelse hvad i afseende å allmänna kronouppörden är eller varder föreskrifvet och gällande instruktioner innehålla.

51 §.

I redovisning för stämplars eger försäljningsman såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo, i Stockholm och länsresidensstäderna tre procent samt i öfriga städer och å landet fyra procent af det belopp, för hvilket stämplars försålt intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor; dock att domhufvande å landet må, äfven om han är boende i residensstad, tillgodoföra sig fyra procent af det försålda beloppet intill nyssnämnda årliga försäljningssumma. För öfverskjutande belopp må icke i något fall beräknas högre provision än två procent.

Om den provision, hvartill vid vissa embetsverk den tjensteman är berättigad, hvilken erhållit förordnande att verkställa stämpelbeläggning af expeditioner, är särskildt stadgadt.

52 §.

Hvad i denna Art. är stadgadt om försäljningsman gälle äfven i fråga om embets- eller tjensteman, hvilken jemlikt 35 § för sin tjensteutöfning erhållit stämplars.

VII Art.

Om ansvar för öfverträdelse af denna författning.

53 §.

Fel eller försummelse af embets- eller tjensteman, notarius publicus eller skeppsklarerare vid fullgörande af hvad enligt denna författning honom åligger, så ock försummelse af mäklare att förse af honom utfärdad handling med föreskrifven stämpel anses efter allmän lag.

54 §.

1. Den, som utgifver vexel, anvisning, invisning, handling, som innefattar uppdrag om inkassering af penningar och emot hvars företeende eller aflemnande betalning fordras, qvittens, som, för inkassering

af penningar genom annan person än fordringsegaren, från en ort till en annan försändes, eller bevis om insättning å depositionsräkning hos bank eller bankir eller å kapitalräkning, eller såsom fordringsbevis utlemnar bodmeribref, förpantningsbref eller skuldebref utan att dervid förse handlingen med stadgad stämpel, så ock den, som öfverlåter eller till godkännande eller betalning företer å utrikes ort utfärdad vaxel, anvisning, invisning, sådan handling, innefattande uppdrag om inkasering, eller sådant qvittens, som ofvan säges, utan att handlingen är med föreskrifven stämpel försedd, skall böta tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot fem kronor.

2. Den, som utlemnar obligation, utan att dervid förse handlingen med stadgad stämpel, eller efter den 1 september 1894 i riket inför i utlandet utgifven obligation, utan att inom åtta dagar efter det obligationen i riket inkommit förse densamma med stämpel, eller ock jemväl efter den 1 september 1894 belånar, försäljer eller på hvad sätt det vara må öfverlåter i utlandet utgifven obligation, utan att handlingen är försedd med föreskrifven stämpel eller sådan påteckning af magistrat, som här ofvan under rubriken obligation i 8 § omförmäles, skall böta femtio gånger den å handlingen belöpande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

3. Den, som efter den 1 september 1894 här i riket utlemnar obligation, som är dagtecknad före sagda tid, samt underlåter att förse obligationen med den i 20 § föreskrifna anteckning, skall böta femtio gånger den å handlingen belöpande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

4. Utgifvare af gåfvobref om lös egendom eller af köpe- eller bytesbref om fartyg skall för underlåtenhet att vid utgifvandet förse dylik handling med stadgad stämpel böta två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

5. Agent för utländsk försäkringsgivare, som utlemnar qvittens å premie, utan att detta är behörigen med stämpel försedt, böte för hvarje gång sådant sker två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

6. Underlåter testamentstagare, som erhållit vederbörande arvinges godkännande af testamente, till hvilket hänsyn icke tagits vid stämpelbeläggning af bouppteckningen efter testamentsgifvaren och hvilket icke heller blifvit för bevakning vid domstol företedt, att, då tid för testamentsbevakning ute är och en månad förflutit sedan godkännandet erhållits, förse testamentet med föreskrifven stämpel, böte

två gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

7. Der handling, i afseende å hvars stämpelbeläggning ansvar i 1, 2, 4 eller 5 mom. stadgas, icke blifvit af den, hvilken stämpelbeläggningen ålegat, försedd med behörig stämpel, vare äfven den, hvilken såsom bevis om förvärfvad rättighet mottager handlingen eller densamma för annans räkning försäljer, belånar eller till godkännande eller betalning företer, utan att belägga den med felande stämpel, underkastad det för felaktig eller försummad stämpelbeläggning af handlingen stadgade ansvar.

8. Den, som uppgifver död mans bo, men dervid uppsåtligen döljer undan tillgång af det värde eller lemnar annan falsk uppgift af sådan beskaffenhet, att boupppteckningen af den anledning blifvit belagd med stämpel till lägre belopp, än eljest vederbort, böte två gånger den felande stämpelns belopp, dock vare minsta bot tjugufem kronor; och må den domstol, der boupppteckning skall ingifvas, på yrkande, vid under rätt af allmän åklagare och vid hofrätt af advokatfiskal, vid vite tillhålla den, som uppgifvit död mans bo, att med ed fästa boupppgiftens riktighet.

9. I de fall, hvarom i denna § säges, följ e ock skyldighet att ersätta kronans förlust.

55 §.

Har någon, som i de fall, om hvilka i 54 § förmäles, är skyldig förse handling med stämpel, försummat att makulera stämpel, hvarmed handling blifvit belagd, vare påföljden böter fem kronor.

56 §.

Åtal mot embets- eller tjensteman för öfverträdelse af denna författning anhängiggöres och utföres i den ordning, som i afseende på åtal för tjenstefel i allmänhet är föreskrifven; dock att tiden för anställande af åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, för hvilken enligt 40 § skall i hofrätt redovisas, beräknas till två år från den dag, då renoveradt protokoll till hofrätten inkommit.

57 §.

De i 54 och 55 §§ omförmälda förseelser åtalas af allmän åklagare vid allmän domstol.

58 §.

Mål, som angår brist hos försäljningsman eller embets- eller tjänsteman i uppbörderna för de till honom utlemnade stämplat, handlägges i den ordning, som är för balansmål stadgad.

59 §.

Böter enligt denna författning förvandlas vid bristande tillgång efter allmän strafflag.

60 §.

1. Å de medel, böter undantagna, som inflyta med anledning af anmärkning af särskild, enligt 41 § af hofrätt förordnad tjänsteman, utgår anmärkningsarfvide med femton procent, hvaraf hälften tillfaller anmärkningsförfattaren och hälften advokatfiskalen i hofrätten.

2. Af böter och annat skadestånd, än i 1 mom. sägs, som enligt denna författning ådömas, tillfalle hälften åklagaren och hälften kronan.

Om stämpelafgift för *spelkort* är särskildt stadgad.

Denna författning träder i kraft den 1 september 1894, från och med hvilken dag förordningen angående stämpelafgiften den 5 september 1890 med deri gjorda ändringar och tillägg upphör att vara gällande, och skall lända till efterrättelse till slutet af det år, under hvars lopp ny stämpelbevillning varder af Riksdagen faststald.

T a b e l l,

utvisande kapitalvärdet efter en räntefot af fem för hundra af en under ett visst antal år utgående ränta eller annan förmån till värde af 1 krona.

(Se 17 §.)

Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.	Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.	Antal år.	Kapitalvärde. Kronor.
1	1.0000	23	14.1630	45	18.6628
2	1.9524	24	14.4886	46	18.7741
3	2.8594	25	14.7986	47	18.8801
4	3.7232	26	15.0939	48	18.9810
5	4.5460	27	15.3752	49	19.0772
6	5.3295	28	15.6430	50	19.1687
7	6.0757	29	15.8981	51	19.2559
8	6.7864	30	16.1411	52	19.3390
9	7.4632	31	16.3725	53	19.4181
10	8.1078	32	16.5928	54	19.4934
11	8.7217	33	16.8027	55	19.5651
12	9.3064	34	17.0025	56	19.6335
13	9.8633	35	17.1929	57	19.6985
14	10.3936	36	17.3742	58	19.7605
15	10.8986	37	17.5469	59	19.8195
16	11.3797	38	17.7113	60	19.8758
17	11.8378	39	17.8679	61	19.9293
18	12.2741	40	18.0170	62	19.9803
19	12.6896	41	18.1591	63	20.0000
20	13.0853	42	18.2944	och der- utöfver.	
21	13.4622	43	18.4232		
22	13.8212	44	18.5459		

*Protokoll öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen
i statsrådet å Christiania slott den 21 februari 1894.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **LEWENHAUPT**,
Statsråden: friherre **VON ESSEN**,
ÖSTERGREN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet friherre von Essen
anförde i underdånighet:

Då jag den 13 sistlidne januari inför Eders Kongl. Maj:t anmälde frågan om beräkningen af statsverkets inkomster för nästa statsregleringsperiod, erinrade jag, att Eders Kongl. Maj:t den 19 maj 1893 bemyndigat mig att för beredande af föreliggande frågor angående förändringar i skatteväsendet, såsom frågorna om utvidgning af arfsbeskattningen, om utsträckt tillämpning af stämpelbeskattningen samt om revision af förordningen angående bevillning af fast egendom samt af inkomst jemte dermed sammanhängande ämnen, tillkalla de personer, hvilkas biträde jag för beredningen af omförmälda frågor funne nödigt anlita, samt dervid tillika förklarar, att vid nämnda beredning, hvilken skulle ega rum enligt de närmare föreskrifter, jag egde meddela, hänsyn borde tagas till de uttalanden, som innefattades i mina anföranden till statsrådsprotokollet den 13 januari och den 14 oktober 1892 samt i Riksdagens underdåniga skrifvelse den 27 november samma år äfvensom till hvad i öfrigt vid hithörande frågor behandling inom Riksdagen förekommit. Jag erinrade vidare, att,

sedan jag den 24 maj nästlidet år uppdragit åt vissa personer att deltaga i beredningen af omförmälda frågor, de sålunda tillkallade komiterade, hvilka, jemlikt min föreskrift, till en början företagit frågorna om utvidgning af arfsskatten och utsträckt tillämpning af stämpelbeskattningen, den 27 oktober samma år afgifvit betänkande rörande dessa frågor, innefattande förslag till ny förordning angående stämpelafgiften jemte vissa dermed sammanhängande författningar af civillags natur, nemligen lag angående ändrad lydelse af 9 kap. 1 och 4 §§ ärfdebalken, lag angående ändrad lydelse af 22 kap. 20 och 21 §§ strafflagen, lag angående värdering af död mans bo samt lag angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående särskilda protokoll öfver lagfarter, in-teckningar och andra ärenden den 16 juni 1875; att högsta domstolen inkommit med infor-dradt utlåtande öfver sistnämnda fyra lagförslag; samt att förslaget till stämpelförordning vore remitteradt till statskontoret och kammarrätten, hvilkas utlåtande då ännu icke afgifvits, men snarligen vore att förvänta. Med framhållande att enligt min åsigt arfsskatt och stämpelskatt, hvilka i den utsträckning, hvori deras anlåtande blifvit af komiterade föreslaget, beräknats lemna en ökad statsinkomst af 2,500,000 kronor, borde tagas i anspråk för täckande af 1895 års statsbehof, hemstälde jag, under erinran att den föreslagna arfsskatten vore afsedd att utgå under formen af stämpelafgift för vissa handlingar, att beräkningen af inkomsttiteln stämpelmedel, af statskontoret beräknad till 3,500,000 kronor, måtte i riksstaten för år 1895 upptagas med ett till 6,000,000 kronor förhöjdt belopp. Denna min hemställan blef af Eders Kongl. Maj:t bifallen.

Sedan statskontoret och kammarrätten numera till Eders Kongl. Maj:t inkommit med det infor-drade utlåtandet öfver komiterades förslag, anhåller jag att få underställa Eders Kongl. Maj:ts pröfning frågorna om utsträckt tillämpning af arfsskatt och öfriga slag af stämpelskatt, dervid jag till en början går att yttra mig angående den föreslagna utvidgningen af arfsbeskattningen.

Arfsskatt.

Statskontoret och kammarrätten hafva beträffande sättet för denna beskattnings anordnande i motsats till komiterade förordat bibehållande af det nuvarande systemet af stämpelafgiftens utgående å boets skattskyldiga behållning i dess helhet, dock med höjning af skattesatserna och deras gradering i visst förhållande till behållningens storlek.

Den i gällande stämpelförordning stadgade stämpelafgiften för bouppteckningar är icke en arfsskatt i egentlig mening. Den är visserligen en skatt på afliden persons qvarlåtenskap, men medan en arfs-

skatt beräknas i förhållande till hvarje arfvings eller testamentstagares andel i boet, utgår deremot bouppteckningsstämpeln för behållningen i boet eller det samlade arvet och kan sålunda i det hufvudsakliga karakteriseras såsom en till dödstillfället uppskjuten beskattning på arflåtarens förmögenhet. Om nu en arfsskatt under alla omständigheter och utan hänsyn till arfvingarnes individuella förhållanden eller ställning till arflåtaren borde utgå med ett i förhållande till arfslottens storlek strängt proportionellt belopp, kunde det på det hela vara likgiltigt, om skatten uttoges af hvarje arfslott för sig eller af det samlade arvet, förutsatt naturligtvis att, såsom ock enligt gällande lagstiftning är fallet, i den senare händelsen testamentstagare eller fideikommissarie förpligtas till boet återgälda den afgift, som belöper å den honom tillfallande egendom. Men denna skattesatsens strängt aritmetiska proportionalitet är icke förenlig med arfsskattens väsende. Inför arfsskatten är arfvingen och icke arflåtaren skattesubjekt och denna hufvudprincip påkallar i vissa fall och medgifver i andra afvikelser från den rena proportionaliteten i skattesatsen. Först och främst kan det sägas ligga i arfsskattens begrepp, att skattesatsen graderas i förhållande till skyldskapsförhållandet mellan arftagaren och arflåtaren, så att den är högre vid aflägsnare skyldskap än vid närmare. En sådan gradation kan deremot icke konsekvent genomföras, då skatten beräknas för det samlade arvet. Graderas i sådant fall skatten efter den närmaste arfvingens skyldskap till arflåtaren, inträffar, dels att fjermare arfvingar, som äro samarfva med den förstnämnde, få oberoende af sin egen skyldskapsgrad erlægga skatt med olika belopp allt efter som den närmaste arfvingen är närmare eller fjermare skyld med arflåtaren, dels att testamentstagare komme att undslippa med lindrigare skatt, ju närmare arfvingar den affidne efterlemnad eller, med andra ord, ju större intrång testamentstagaren gjorde i den lagbestämda arfsordningen. På sin höjd kan man, såsom i ringa mån är händelsen i gällande lagstiftning och mera genomfördt i embetsverkens förslag, uppställa olika skattesatser för de fall, att arflåtaren efterlemnad bröstarfvinge eller icke. Med bröstarfvinge kan nemligen fjermare skyldeman icke vara samarfva och man antager, att, då bröstarfvinge finnes, egendom icke skall i större omfattning genom testamente bortgifvas. Äfven medgifvet, att sistnämnda förutsättning i allmänhet torde vara riktig, förekomma likväl undantag och vid dessa framträder oegentligheten i skattesatsernas gradering särdeles skarpt. Med tillämpning af embetsverkens förslag skulle t. ex., om en person, som efterlemnad barn, till oskyld person borttestamenterat hälften af sin egendom, den senare få betala skatt

efter en skattesats, som utgjorde endast hälften af den, efter hvilken han fått skatta, derest testamentsgifvaren icke efterlemnade barn.

Vidare medgifver arfsskatten, att skattesatsen bestämmes med större eller mindre hänsyn till hvarje arfvings eller testamentstagares skatteförmåga, hvarvid jag närmast åsyftar, att skattesatsen låter sig gradera i visst förhållande till arfs- eller testamentslottens storlek eller med andra ord göres progressiv eller degressiv. Tillämpas åter progressionen på en efter det samlade arvet beräknad skatt, uppstå med nödvändighet de största obilligheter. I detta afseende behöfver jag endast erinra om ett af komiterade anfördt exempel, som förutsätter en skatteskala, enligt hvilken, bland annat, skatten för en behållning understigande 100,000 kronor skulle utgöra 1 procent, men för en behållning uppgående till eller öfverstigande detta belopp 2 procent. Om en person efterlemnade en förmögenhet af 90,000 kronor och en annan person en förmögenhet af 100,000 kronor, men den förre efterlemnade ett barn, under det att den andre efterlemnade tio barn, så skulle under nyssnämnda förutsättning den förstnämndes arfvinge för sin arfslott, hvilken utgjorde 90,000 kronor, få erlägga 1 procent, medan en hvar af den sistnämndes arfvingar för sin arfslott, hvilken utgjorde 10,000 kronor, finge erlägga 2 procent. Väl är det, på sätt embetsverken och framhållit, sannt, att blott och bart den omständigheten, att en person i arf eller testamente bekommer egendom till högre värde, än hvad en annan erhåller, icke ådagalägger, att den förres skatteförmåga är större än den senares, då på skatteförmågan jemväl inverka den erhållna egendomens beskaffenhet och personernas olika ekonomiska ställning i dess helhet. Men om man ock, enligt sakens natur, vid skattesatsernas bestämmande måste inskränka sig till att taga hänsyn till den skattskyldiges skatteförmåga *i egenskap af arfs- eller testamentstagare* samt nödgas bortse från den i viss mån olika skattekraften hos olika slag af egendom, läser det icke med fog kunna bestridas, att icke skattesatser, som inom vissa gränser graderas efter arfs- eller testamentslotternas olika storlek, skola medföra en beskattning, som mera lämpar sig efter billighetens kraf än rent proportionela skattesatser, äfven om smärre ojemnheter understundom komme att förete sig.

I sin underdåniga skrifvelse den 27 november 1892 har Riksdagen bestämdt uttalat sig till förmån för den progressiva beskattningsformens tillämpande å arfsskatten och äfven i öfrigt på sådant sätt angifvit sin åsigt i fråga om det lämpligaste sättet för skattens anordnande, att deraf tydligen framgår, att Riksdagen önskat införande af en arfsskatt i egentlig mening. Då jag på de skäl jag förut anförde

instämmer i de af Riksdagen sålunda uttalade åsigter, följer deraf, att jag icke kan förorda den af embetsverken föreslagna skatt, som i likhet med den nuvarande bouppteckningsstämpeln är en skatt å det samlade arfvet och sålunda icke en verklig arfsskatt.

Då arfsskatten skall utgå af hvarje arfs- eller testamentstagares andel i boet, fordrar denna skatt en utredning, huru mycket af kvarlåtenskapen i boet på hvarje delegare i detsamma belöper. I de flesta länder, der arfsskatten i denna sin egentliga form är införd, utgöres den ej heller förr, än genom arfskifte eller annan åtgärd sådan utredning blifvit åvägabragt och hvarje bodelegare uppburit eller af lagen antages hafva uppburit sin andel af kvarlåtenskapen. Ville man hos oss införa en sådan form för skattens upptagande, skulle detta emellertid förutsätta en genomgripande förändring af det hos oss bestående arfskiftesinstitutet. I lagen finnes nemligen icke blott icke bestämd någon tid, räknad från arflåtarens dödsfall, inom hvilken arfskifte skall förrättas, utan lagen lemnar fastmera full frihet åt arfvingarne att, om de derom öfverenskomma, alldeles underlåta hvarje skifte af arfvet. Vidare är arfskiftet, då sådant förrättas, i allmänhet — på landsbygden och numera i ett stort antal städer — en rent privat åtgärd utan all offentlig kontroll och det sätt, hvarpå arfvet fördelas, kommer i allmänhet icke till offentlig kännedom. Härtill kommer, att om beståndet af upprättade testamenten årslånga rättegångar kunna föras, innan testamentstagaren utbekommer den i testamente gifna egendomen. Uppenbart är, att, derest man vill undvika, att skatteföremålet till större eller mindre del i vissa fall må kunna försvinna, innan staten utfår sin skatt deraf, en sådan anordning af arfsskatten, enligt hvilken denna skulle utgöras för hvarje utbruten del af boet, förutsätter vidtgående förändringar i nu bestående förhållanden. Sålunda måste föreskrifter meddelas i syfte att, om än icke direkt påbjuda, så likväl framvinga arfskiftes förrättande inom viss tid efter dödsfallet. Arfskiftet måste förrättas under offentlig kontroll och dervid tillses, att all egendom, som förefunnits vid dödsfallet, äfven vid skiftet upptages. Om af en eller annan anledning utredning af arfs- eller testamentslottornas storlek icke kan försiggå inom stadgad tid, måste säkerhet ställas för skattens utgörande. Skatten skulle ej vidare kunna utgöras under form af stämpelafgift, utan måste kontant inbetalas till vederbörande myndighet. Allt detta skulle förutsätta ett omfattande system af kontrollföreskrifter, för hvilkas handhafvande tillskapandet af särskilda myndigheter tvifvelsutan skulle visa sig erforderligt.

Af det anförda lärer framgå, att en af hvarje arfs- eller testaments-

lott uttagen arfsskatt skulle medföra väsentliga inskränkningar i den sedan århundraden såsom regel bestående friheten för arvingarne att sjelfva förrätta arfskifte och bestämma tiden därför. Säkerligen skulle en dylik rubbning i nedärfda föreställningssätt i förening med de nya och ovana formerna för skattens utgörande i hög grad öka trycket af den förhöjda skatten. Då man emellertid såsom ett bestämdt mål för sig uppställer införandet af en arfsskatt i egentlig mening, skulle man nödgas finna sig i nu antydda olägenheter, derest den nyss skildrade formen för skattens upptagande vore den enda, som kunde ifrågakomma. Detta torde likväl icke vara fallet. Vår civilagstiftning påbjuder och har sedan långa tider tillbaka påbjudit skyldighet för affiden persons efterlevande att inom viss tid efter dödsfallet till vederbörande domstol ingifva bouppteckning efter den affidne. Denna civilrättsliga formalitet, som fullständigt inträngt i det allmänna medvetandet, har erbjudit den yppersta anknytningspunkt för påförandet af stämpelskatten å den affidnes qvarlåtenskap. Då man nu vill utbyta denna skatt mot en skatt å hvarje arfvinges och testamentstagares andel i boet, framställer sig sjelfmant frågan, om icke äfven sistnämnda skatt må kunna anknytas vid bouppteckningen, som angifver alla arfvingars namn och deras skyldskapsförhållande till arflåtaren samt enligt lag skall upptaga »alltsammans i boet, så löst som fast, sådant som det vid dödstimman var, med alla skrifter och handlingar, fordringar och gäld». Låter detta sig göra, undviker man alla rubbningar i arfskiftesinstitutet, sådant det af ålder hos oss består, och kan fortfarande upptaga skatten, åtminstone till hufvudsaklig del, under den för allmänheten välbekanta formen af stämpel å bouppteckningen. Den stora fördel, som härigenom skulle vinnas för arfsskattens anordnande, behöfver endast påpekas för att inses.

Komiterade hafva ansett arfsskatten kunna och bära på sist antydda sätt ordnas. Arfsskatten, sådan komiterade föreslaget densamma, är till formen i det väsentliga en stämpelskatt å bouppteckningen, men i realiteten en verklig arfsskatt, i det att densamma är beräknad efter hvarje arfs- eller testamentstagares andel i boet. I fråga om detaljerna af förslaget hänvisande till komiterades betänkande, erinrar jag endast, att grundtanken i förslaget är den, att för skattens beräkning behållningen i boet skall tänkas enligt arfsordningen och möjligen befintliga testamenten, som intagits i bouppteckningen eller före bouppteckningens inregistrering bevakats, fördelad på samtliga arfvingar och testamentstagare, och skatten derefter beräknas å hvarje lott i boet. Fördelningen skulle naturligtvis icke afse de särskilda i boet ingående förmögen-

hetsdelarne, utan endast den i penningar uttryckta behållningen. Bevakas testamente först efter bouppteckningens ingifvande, hvilket det emellertid, om förslaget upphöjes till lag, bör ligga i sterbhusdelegarnes intresse att söka i möjligaste mån förekomma, erfordras en särskild procedur för bestämmandet af den tilläggsafgift, som i sådant fall kan förekomma. Varder testamente efter anstald klandertalan helt eller delvis ogilt förklaradt, medgifves restitution af den skatt, som må hafva blifvit för mycket erlagd.

Embetsverken hafva ansett de sålunda föreslagna bestämmelserna blifva alltför invecklade och svåra att tillämpa. Obestriddigt är, att en skatt, som uttages enligt grunderna för den nuvarande bouppteckningsstämpeln, är enklare att tillämpa, men då man nu, i likhet med hvad som skett i de flesta andra länder, vill hos oss införa en arfsskatt, är det icke med den nuvarande bouppteckningsstämpeln man får jemföra den af komiterade föreslagna arfsskatten, utan med en skatt, som skulle uttagas först sedan vederbörande skattskyldigs andel i boet blifvit behörigen faststald. Jemför man åter de rubbningar i häfdvunna föreställningssätt och de omfattande kontrollföreskrifter, en dylik skatt, enligt hvad jag ofvan anfört, skulle medföra, med de af komiterade föreslagna bestämmelser, står det för mig klart, att de senare skola förefalla allmänheten långt mindre besvärliga än de förra. Gifvet är, att de nya bestämmelserna, om de upphöjas till lag, skola för vederbörande domstolar medföra ett något ökad arbete, men i det vida öfvervägande antalet fall torde bestämmelsernas tillämpning icke komma att möta någon svårighet. Mera invecklade fall kunna väl stundom förete sig, men dessas behandling torde med fullt förtroende kunna lemnas i händerna på domstolarna, hvilka under sin embetsutöfning hafva att lösa långt mera tvistiga frågor än dessa.

Då embetsverken erinrat om svårigheten att blott och bart på grund af en bouppteckning beräkna hvarje delegares andel i boet, ber jag att häremot få framhålla, att, enligt hvad jag redan antydtt, det här icke i någon mån är fråga om att bestämma, hvilken speciel andel af qvarlåtenskapen skall tillfalla hvarje dödsbodelegare, utan endast att beräkna, huru stor andel af den i penningar uttryckta behållningen skall tillfalla en hvar af ett visst gifvet antal delegare, hvilket allenast är en enkel räkneoperation. Skulle det sedermera visa sig, att vid arfskiftet qvarlåtenskapens fördelning i någon mån varder en annan, än vid bouppteckningens stämpelbeläggning antagits, uppstår häraf icke någon menlig följd, enär vid arfskiftet den bouppteckningen påförda stämpelafgiften i regeln utan svårighet kan enligt de för beräkningen af

sagda stämpelafgift stadgade grunder fördelas på hvarje vid skiftet bestämd arfslott. Något mera invecklad kan väl understundom liqviden sterbhusdelegarne emellan gestalta sig, då testamente bevakas först efter bouppteckningens inregistrering eller arfskiftets förrättande, men synnerligen betydliga torde ej heller i sådant fall svårigheterna komma att blifva. I syfte att tydligt uttrycka, att hvarje arfvinge och testamentstagare skall bära den på hans lott belöpande del af den påförda stämpelafgiften, har § 9 mom. 3 i komiterades förslag blifvit underkastad en omredaktion.

Vanskligheten att uppskatta kapitalvärdet af de förmåner af olika beskaffenhet, som kunna vara bestämda att utgå af en persons kvarlåtenskap, har vidare af embetsverken framhållits såsom en med de föreslagna bestämmelserna förenad olägenhet. Föreskrifter, motsvarande de i sådant hänseende i § 16 af komiterades författningsförslag intagna, äro likväl oundgängligen erforderliga, då man vill införa en arfsskatt i egentlig mening. Skulle arfsskatten uttagas under formen af en skatt å det skiftade arfvet, blefve dylika bestämmelser lika nödvändiga som enligt komiterades förslag. Deras tillämpning underlättas emellertid af den vid författningsförslaget fogade tabell rörande vissa annuiteters kapitalvärde äfvensom af den officiella dödlighets- och lifslängdstabell, till hvilken i paragrafen hänvisas. I fråga om sistnämnda tabell, innefattad i statistiska centralbyråns kungörelse den 1 november 1875, synes det mig likväl förtjena att komma under öfvervägande, huruvida icke sagda tabell borde kunna uppställas i en mera allmänfattlig form.

Ytterligare hafva embetsverken betonat besvärligheten att vid skeende testamentsbevakningar kontrollera, huruvida vederbörande testamentstagare redan behörigen beskattats. Detta besvär torde icke komma att för domstolarne visa sig synnerligen betungande. Enligt det af komiterade afgifna förslag till ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående särskilda protokoll öfver lagfarter, inteckningar och andra ärenden den 16 juni 1875, med deruti af högsta domstolen föreslagen ändring, skulle nemligen ärenden rörande bevakning af testamenten intagas i det s. k. bouppteckningsprotokollet samt för hvarje ärende i detta protokoll, som angår inregistrering af bouppteckning eller bevakning af testamente, å brädden tecknas den dödes namn. För hvarje sådant ärende skola vidare, jemlikt bestämmelser i den föreslagna nya stämpelförordningen, antecknas de grunder, efter hvilka stämpelafgiften beräknats. Då sålunda ett testamente vid domstolen bevakas, har domaren att i bouppteckningsprotokollet, som i sådant hänseende lemnar fullständig upplysning, efterse, huruvida stämpel för den i testamente gifna egendomen utgjorts eller icke; och torde vid

det förhållande, att testamente efter afliden person väl endast sällan lärer företes till bevakning någon längre tid efter det bouppteckningen inregistrerats, den erforderliga forskningen i bouppteckningsprotokollet icke varda förenad med synnerlig tidsutdrägt.

Såsom en afsevärd olägenhet hafva embetsverken framhållit saknaden af tydliga lagstadganden, huru rättelse i för hög stämpelbeläggning, hvilken, om de af komiterade föreslagna bestämmelserna upphöjdes till lag, antagligen komme att inträffa långt oftare än nu, kunde af den enskilde vinnas och huruvida sådant kunde ske på annat sätt än genom åtal mot vederbörande tjänsteman, som upptagit stämpelafgiften. Onekligen måste det betraktas som en oegentlighet i nu gällande stämpelagstiftning, att enskild part för att vinna rättelse i en af vederbörande tjänsteman verkställd stämpelpåföring måste föranstalta om åtal mot honom. Derest skattskyldig är missnöjd med debiteringen af andra skatter, får rättelse deri sökas genom besvär, och det torde vara svårt att angifva någon grund, hvarföre icke på enahanda sätt ändring skulle få sökas i den embetsåtgärd af en tjänsteman, som innefattar bestämmandet af den å en handling belöpande stämpelafgift. Då denna oegentlighet i lagstiftningen redan under nuvarande förhållanden gjort sig känd och, på sätt embetsverken anmärkt, vid utsträckning af arfsbeskattningen torde komma att ytterligare framträda, hafva under III Art., hvars rubrik i öfverensstämmelse dermed undergått förändring, införts bestämmelser om sättet för anställande af talan om återfående af stämpelafgift i vissa fall. Att dessa bestämmelser endast gjorts tillämpliga på stämpelafgifterna för sådana handlingar, hvilkas stämpelbeläggning skall i hofrätt granskas, beror deraf, att, jemte det behovet af bestämmelser i det angifna syftet endast i fråga om dessa handlingar torde gjort sig i mera afsevärd mån gällande, väsentliga svårigheter möta att i fråga om sådana handlingar, hvilkas stämpelbeläggning icke eger rum vid domstol, uppställa allmängiltiga bestämmelser om rätt att öfverklaga skedd stämpelpåföring.

Då jag på ofvan anförda skäl anser mig böra ansluta mig till de grunder, på hvilka komiterades förslag till arfsskatt är byggt, förekommer närmast i ordningen till pröfning frågan, huruvida den i förslaget ingående skattetariff är af beskaffenhet att böra oförändrad godkännas. Embetsverken hafva mot denna tariff framställt åtskilliga anmärkningar. Till en början hafva embetsverken ansett de föreslagna skattesatserna, särskildt hvad angår tredje eller sista gruppen af skattskyldiga, vara för höga. Förslaget har i detta hänseende synts embetsverken till och med träda för nära den första fordran, som ställes på en hithörande skatt,

eller att den så afväges, att den i regel kan utgå af den erhållna egendomens afkastning och icke behöfver angripa kapitalet, hvarjemte de höga skattesatserna ansetts fresta till skattens kringgående genom hvarjehanda anordningar. Härvid bör likväl anmärkas, att arfsskattens väsen icke påkallar någon relation mellan skattesatsens belopp och det beskattade kapitalets årliga afkastning. Billighetshänsyn må vid de närmaste slägtleden göra önskvärdt, att skatten icke sättes högre, än att den må kunna bestridas af kapitalets afkastning för ett år, men vid egendoms öfvergång genom dödsfall till aflägsnare skyldeman eller oskyld finnes intet principiellt hinder för att låta skatten utgå af sjelfva kapitalet, oberoende af dettas årliga afkastning. Så sker ock allmänt enligt andra länders arfsskattelagar. I Danmark är högsta skattesatsen 7 procent, i Preussen 8 procent och i Frankrike 11,25 procent (utan afdrag för skulder). I England kunna de sammanlagda arfsskatterna uppgå för fast egendom till 12½ procent och för lös egendom till 14 procent. I jämförelse särskildt med de sistnämnda procentsatserna måste den högsta skattesats, som enligt förslaget skulle hos oss kunna förekomma, eller 6 procent, betecknas såsom ganska måttlig.

Att arfsskatten på lagligt sätt *kan* kringgås, utan att detta kan förebyggas äfven med de föreslagna stämpelafgifterna för gäfva, är sannt. Men erfarenheten torde komma att ådagalägga, att de fall icke varda talrika, då någon för att befria sina arfvingar från arfsskatt bortgifver sin egendom under sin lifstid eller vidtager andra anordningar, som i många hänseenden måste komma att kännas besvärande. Sådana fall kunna låta sig konstrueras, men torde icke komma att utöfva nämnvärdt inflytande på arfsskattens afkastning. Särskildt i de fall, då skattebeloppets storlek eljest kunde innebära frestelse att söka kringgå skatten, eller vid arffall, som beskattas i andra och tredje grupperna, torde omtanken om de blifvande arfvingarne väl sällan vara så stor, att arflåtaren för deras skull kan tänkas vilja underkasta sig de antydnda olägenheterna.

Hvad skatteskalen i öfrigt beträffar, hafva embetsverken funnit de föreslagna skattesatserna medföra för tvära öfvergångar, hvarjemte enligt embetsverkens mening progressionen vore väl starkt stigande för de medelstora arfs- eller testamentslotterna, under det att den helt och hållet upphörde, då lotten öfverstege 40,000, 50,000 eller 75,000 kronor, olika för olika fall, således då en progression måhända kunde anses vara mest på sin plats. Huruvida embetsverkens sålunda uttalade omdöme om den föreslagna skatteskalen bör anses berättigadt eller eke, beror af den ståndpunkt, på hvilken man ställer sig. Då man

vill i skattesatserna gifva uttryck åt den olika skatteförmågan hos olika stora arfslotter, kan man utgå från två olika synpunkter.

Enligt den ena medgifver man för smärre lotter lindring i beskattningen, hvilken lindring, i bredd med lotternas växande storlek, successivt minskas, till dess man kommer till en punkt på skatteskalan, der ingen lindring vidare anses erforderlig, utan den fulla skattskyldigheten inträder. Inför ett sådant betraktelsesätt, hvilket legat till grund för komiterades skattetariff, ligger intet oegentligt deruti, att skatteotsen från den nyssnämnda punkten på skatteskalan är faststæld till sförändradt belopp, oberoende af arfslottens storlek.

Utgår man åter från den synpunkten, att i bredd med den beskattningsbara egendomens växande storlek bör gå en alltjemt stigande skatteskala, finnes ingen grund att afbryta denna vid något visst belopp. För att i detta fall icke komma till orimliga resultat, nödgas man i likhet med embetsverken beräkna den högre skattesatsen allenast å det belopp, hvarmed det beskattningsbara beloppet öfverskjuter den summa, som beskattats efter den närmast lägre skattesatsen. På detta sätt ernår man visserligen en i det oändliga stigande skatteskala, men progressionen varder slutligen så omärklig, att den blir illusorisk, hvartill kommer, att, derest man icke vill göra skatteskalan till ytterlighet invecklad — hvilket i synnerhet blefve fallet, derest skatten skulle beräknas å arfsloten och icke, såsom enligt embetsverkens förslag, å det samlade arvet — progressionen, äfven der den är verklig, måste blifva mycket långsam. Särskildt i vårt land, der de stora förmögenheterna äro få, torde den af komiterade förordade principen, degressionsprincipen, leda till en mera effektiv beskattning i förhållande till skatteförmågan än embetsverkens förslag om en obegränsadt fortgående, men mycket svag progression.

Men godkännes komiterades princip, hvilket jag anser riktigast, följer deraf ock, att degressionen från den punkt, der den fulla skattskyldigheten inträder, icke får göras allt för svag äfvensom att, för att åstadkomma erforderlig jemnhet i skatteskalan, de olika skattesatserna icke få blifva allt för fataliga. Det kan härvid aldrig undvikas, att vid öfvergången från den ena skattesatsen till den andra *något* språng i beskattningen måste förekomma; men just genom skattesatsernas talrikhet reduceras detta språng i hvarje särskildt fall till det minsta möjliga.

I fråga om den nedre gränsen för skatteskalan erinrar jag, att komiterades förslag, enligt hvilket arfsskatt icke skulle utgöras för arfs- eller testamentslott, som icke uppgår till 200 kronor, sökt, i den mån sådant med den olika skatteformen varit förenligt, bibehålla samma

minimigräns för skattskyldighet, som enligt gällande stämpelförordning är stadgad vid bouppteckningsstämpeln. Då befrielse från sistnämnda stämpel eger rum, der behållningen i boet icke uppgår till 1,000 kronor, skulle, om man finge antaga, att medeltalet arvingar i ett bo vore fem, och under förutsättning vidare, att dessas lotter sins emellan vore lika stora, skattskyldigheten enligt förslaget inträda vid samma förmögenhetsgräns som enligt gällande lagstiftning.

Med afseende å hvad jag nu anfört, finner jag icke skäl att ifrågasätta någon ändring i den af komiterade föreslagna skatteskala.

I de bestämmelser i komiterades förslag, som i öfrigt hafva gemenskap med den föreslagna arfsskatten, anser jag vissa smärre jemkningar erforderliga.

Vid fideikommissstiftelser kan stundom förekomma, att den nye fideikommissarien enligt fideikommissbrevet är pliktig till andra personer, i allmänhet syskon, utgifva vissa belopp. I sådan händelse bör vid beräkning af boets behållning i och för bouppteckningens stämpelbeläggning inberäknas värdet af sagda belopp, hvaremot desamma böra afdragas vid beräkningen af den del af stämpeln för fideikommissbrevet, som motsvarar arfsskatten. Bestämmelser i dylikt syfte hafva derföre införts på vederbörliga ställen i det författningsförslag, jag med ledning af det utaf komiterade utarbetade låtit upprätta.

Ej mindre af billighetshänsyn än äfven för att i sin mån befordra sammanhållandet af sådana samlingar utaf historisk, vetenskaplig eller konstnärlig beskaffenhet, hvilkas bevarande kan vara af nationelt intresse, har i författningsförslaget upptagits en bestämmelse i syfte, att Eders Kongl. Maj:t må ega att, efter pröfning af de i hvarje särskildt fall föreliggande förhållanden, medgifva frihet från arfsskatt för värdet af dylik samling.

Embetsverken hafva anmärkt, att enligt komiterades förslag en påfallande olikhet egde rum i skattskyldighet, om någon erhöle fast egendom i testamente eller i gåfva. I senare fallet blefve skattskyldigheten för egendom af lägre värde ej obetydligt högre än i förra fallet, men deremot för egendom af betydligare värde vida lägre. Detta förhållande, hvilket, såsom embetsverken vidare erinrat, blifvit en följd deraf, att komiterade ansett erforderligt att vid fråga om stämpelbeläggning af gåfvobref till vissa medeltal reducera de många skattesatser, som för bouppteckning äro i förslaget upptagna, torde lämpligen kunna afhjelpas derigenom, att de föreslagna stämpelsatserna för afhandling om gåfva af fast egendom, eller resp. 1 krona 60 öre, 2 kronor 60 öre och 4 kronor 60 öre, sålunda förändras, att, medan den andel

af stämpelafgiften, som motsvarar lagfartsstämpeln eller 60 öre, i hvarje fall lemnas oförändrad, afgiften till återstående beloppet nedsättes till hälften, då således skattesatserna skulle komma att utgöra 1 krona 10 öre, 1 krona 60 öre och 2 kronor 60 öre. Med fästadt afseende derå, att vid beräkning af stämpelafgiften för gåfvobref om fast egendom afdrag för intecknad gäld icke medgifves, torde, äfven efter sagda nedsättning, ifrågavarande stämpelafgift i erforderlig mån fylla sin uppgift att utgöra equivalent för den arfsskatt, som eljest skolat vid egendomens öfvergång genom dödsfall hafva utgjorts.

I öfrigt hafva de af embetsverken vid komiterades förslag framställda formela anmärkningar blifvit iakttagna.

Då man vill utsträcka stämpelskatten i hufvudsakligt syfte att med ökad beskattning träffa det rörliga kapitalet, varder det naturligtvis en hufvuduppgift att så välja de handlingar, som skola underkastas skatten, att syftet med denna i möjligaste mån uppnås. De handlingar, som komiterade i sådant afseende ansett böra under nuvarande förhållanden ifrågakomma, äro skuldebref, vexlar, anvisningar, invisningar, vissa handlingar, som afse inkassering af penningar, bevis om insättning af penningar å depositions- eller kapitalräkning, obligationer och slutsedlar. Statskontoret och kammarrätten hafva så till vida varit af olika mening med komiterade, att embetsverken å ena sidan afstyrkt den föreslagna stämpeln å skuldebref samt vexlar eller invisningar på en persons räkning hos bank eller bankir, men å andra sidan förordat stämpel å aktier och lottbref, hvarjemte embetsverken ansett den af komiterade till 10 öre föreslagna stämpeln för postremissvexlar och vissa med dem likartade vexlar kunna höjas till dubbla beloppet.

Grundtanken i stämpelbeskattningen å handlingar, som förmedla omsättningen af det rörliga kapitalet, är den, att detta kapital, som tillför sin egare större skatteförmåga än den, som medföljer inkomst af arbete, och derjemte till följd af sin natur har lätt att undandraga sig den allmänna inkomstbeskattningen, skall träffas af en komplementär beskattning, då det öfvergår från en hand till en annan och sålunda likasom visar sig. Att det i det stora hela blifver det rörliga kapitalet inom landet, som kommer att bära sagda beskattning, är otvifvelaktigt, ehuru dess verkan i hvarje särskildt fall icke alltid låter sig på förhand beräkna. Det är derföre af vigt, att skattesatserna hållas inom så måttliga gränser, att skatten, der den i något fall slutligen skulle

*Öfriga slag af
stämpelskatt.*

komma att bäras af en person, hvars skatteförmåga icke vore synnerligen stor, icke verkar alltför tryckande.

Att, på sätt embetsverken förmenat, den föreslagna nya stämpelafgiften å skuldebref skulle, i ett så jemförelsevis kapitalfattigt land som vårt, komma att medföra en beskattning, icke af långifvarne, utan af låntagarne, lärer icke få betraktas som en gifven sak. Likasom på lånemarknaden räntans storlek beror af tillgången på och efterfrågan efter kapital, lärer samma lag äfven göra sig gällande i fråga om bestridandet af den lånekostnad, som ligger uti stämpelafgiften för skuldebrevet. Om ock, på sätt embetsverken anmärkt, vårt land är jemförelsevis kapitalfattigt, följer deraf icke i och för sig, att efterfrågan efter kapital hos oss skulle vara relativt större än i andra länder och således af denna orsak företrädesvis låntagaren drabbas af stämpelafgiften för skuldebref.

Med anledning vidare deraf att embetsverken framhållit, hurusom det blefve svårt, att ej säga omöjligt att åstadkomma, det bestämmelser sådana som de föreslagna blefve allmänt efterlefda, ber jag att få betona den oeftergifliga nödvändigheten att, derest man vill en effektiv utsträckning af stämpelbeskattningen, bryta med det föreställningssätt, som i vår stämpellagstiftning blifvit häfdvunnet, att stämpel enligt regeln endast borde utgöras, för så vidt och då de stämpelpligtiga handlingarne företeddes inför offentlig myndighet. Så vidt jag känner, är numera vårt land ensamt om en dylik inskränkning af stämpelpligtigheten. Enligt det nu föreliggande förslaget ligger kontrollen å stämpelafgiftens utgörande dels uti det för försummad stämpelbeläggning stadgade bötesansvaret, dels uti den i stämpelförordningen meddelade bestämmelse, att handling, som icke blifvit behörigen belagd med stämpel, icke får i och för någon embetsåtgärd af myndighet mottagas. Vål kan det förväntas, att någon tid kommer att förflyta, innan skyldigheten att förse vissa handlingar med stämpel, oberoende deraf huruvida de företes inför offentlig myndighet eller icke, hinner fullt ingå i det allmänna föreställningssättet, men, i den mån detta sker, kan det förväntas, att öfverträdelserna skola blifva allt sällsyntare.

På nu anförda skäl anser jag mig böra förorda den föreslagna nya stämpelafgiften för skuldebref. Dock torde tidpunkten för stämpelpligtighetens inträdande böra angifvas på ett från komiterades förslag något afvikande sätt, hvarjemte den tid, på hvilken ett lån skulle kunna upptagas, utan att skuldebrevet behöfde draga stämpel, lämpligen torde böra utsträckas från åtta till femton dagar.

Hvad angår den föreslagna stämpeln af 10 öre för vaxlar eller

invisningar på en persons räkning hos bank eller bankir, kan jag icke finna de af embetsverken mot sagda beskattning anförda skäl tillfyllestgörande. Att den summa, stämpelafgiften för dessa papper beräknats inbringa, eller omkring 100,000 kronor, icke i och för sig är synnerligen betydande, må medgifvas, men dervid bör icke lemnas ur sigte, att, då af förut anfördt skäl stämpelafgiften för hvarje särskildt slag af handlingar måste hållas inom mycket måttliga gränser, det i stället är af vigt, att beskattningen utsträcker till ett flertal handlingar. Då vidare embetsverken ansett, att skatten komme att för affärsverlden synas obillig och förhatlig samt att den skulle i sin mån motverka det eftersträfvansvärda förhållandet, att enskilde anförtrodde sina besparingar åt bankinstitut, erinrar jag härtill, att då skatten otvifvelaktigt i alldeles öfvervägande mån komme att träffa affärsmän samt andra personer, som röra sig med kapital, skattens berättigande ur synpunkten af de grunder, som böra vara bestämmande för anordnandet af stämpelskatten å det rörliga kapitalet, härigenom måste anses vara ådagalagdt; att skatten, hvars beräkningssätt är synnerligen enkelt, inom kort torde vinna fullt insteg i det allmänna föreställningssättet, så att skattens utgörande icke kommer att förefalla besvärligare än t. ex. ett brefs förseende med frimärke; samt att de olika slagen af bankräkningar numera utan tvifvel blifvit alltför outhärliga både för affärsverlden och den större allmänheten för att den föreslagna ringa stämpelafgiften skulle utöfva nämnvärd inverkan på deras anlitage. Om den af embetsverken antydda möjligheten att finna utvägar att i större eller mindre utsträckning undvika den ifrågavarande stämpelafgiften gäller hvad jag i sådant hänseende anmärkt i fråga om arfsskatten eller att dylika utvägar visserligen kunna tänkas, men att de torde finnas alltför obehöfvade att i nämnvärd utsträckning anlitas. Skulle det för öfrigt visa sig, att dylikt kringgående i större skala förekomme, torde det här möta vida mindre svårigheter än beträffande arfsskatten att genom lagstiftningsåtgärder förebygga detsamma.

Vid det förhållande att jag sålunda anser mig böra förorda införandet af 10-öresstämpeln för vaxlar och invisningar å bankräkning, saknar jag skäl att upptaga embetsverkens förslag att för beredande af motsvarande inkomst höja den föreslagna stämpelafgiften för postremissvaxlar och med dem likartade utrikes vaxlar.

Då komiterade icke ansett sig böra föreslå införandet af stämpel å aktier, hafva komiterade som skäl härför anført, att den varsamhet, som borde iakttagas vid stämpelskattens utsträckning, påfordrade, att icke allt för många slag förut stämpelfria handlingar på en gång under-

kastades denna skatt, äfvensom att aktier, åtminstone här i landet, öfver hufvud torde representera en både osäkrare och mindre rik värdekälla än t. ex. obligationer. Embetsverken hafva deremot, såsom redan blifvit nämndt, hållit före, att, vid den nu ifrågasatta utsträckningen i skyldighet att erlægga stämpelafgift, aktier och lottbref icke borde undantagas, samt härutinnan biträdt den uppfattning, som af vederbörande skattekomité uttalades uti dess den 13 september 1882 afgifna betänkande, deri komitéen framhöll, att dessa handlingar otvifvelaktigt intoge ett framstående rum, då det gälde att genom stämpel-skatten träffa kapitalet, i det att nemligen förvärfvandet af aktier eller lottbref i bolag i de flesta fall kunde betraktas såsom ren kapitalplacering. På grund häraf hafva embetsverken förordat, att aktier och lottbref underkastades stämpelafgift enligt samma grunder som de för obligationer föreslagna, detta så mycket hellre som en del aktier eller s. k. preferensaktier mången gång kunde vara fullt jemförliga med obligationer.

Att aktier och lottbref i bolag tillhöra de handlingar, hvilkas stämpelbeskattning kan ifrågakomma, då man vill träffa kapitalet vid dess framträdande, är obestriddt. Om ock i ganska många fall penningars nedläggande i ett aktieföretag måste betraktas såsom en ren utgift, som man ikläder sig för att befordra ett allmännyttigt företag, och om än redan befintliga bolags aktier och lottbref, hvilka icke vidare skulle åtkommas af stämpelbeskattningen, torde innefatta det största värdet, lider det intet tvifvel, att många fall finnas, då en dylik beskattning af aktier och lottbref vore af omständigheterna fullt påkallad. Då jag sådant oaktadt icke för närvarande anser mig böra förorda införandet af aktiestämpel, har härvid en särskild orsak varit för mig bestämmande. Till de frågor, som böra komma under behandling vid den förestående revisionen af bevillningsförelagningen, hör nemligen den, huruvida, jemte det aktiebolag taxeras till bevillning för sin inkomst eller viss andel deraf, äfven de enskilde delegarne i bolaget skola taxeras för inkomst derifrån. Det sätt, hvarpå denna fråga besvaras, torde komma att utöfva väsentligt inflytande på bedömandet af frågan, huruvida och till hvilket belopp stämpel bör påföras aktier och lottbref. Sistnämnda fråga synes mig derföre böra anstå, till dess resultatet af ofvauberörda revision föreligger.

Den af embetsverken föreslagna förändrade affattningen af det i § 20 af komiterades förslag upptagna stadgande torde böra vinna godkännande.

Då den i komiterades förslag förekommande rubriken »Inkassering af penningar» synes mig bestämdare angifva det slag af handlingar, som i rubriken åsyftas, än den af embetsverken i stället för nämnda rubrik föreslagna utvidgningen af rubriken »Invisningar» och, vid det förhållande att en fullmakt icke i och för sig torde kunna anses innefatta ett sådant inkasseringssuppdrag, som här förutsättes, misstyding af stadgandet icke synes vara att befara, anser jag komiterades förslag i denna del böra godkännas; dock att, enär handlingar, som afse inkassering af penningar genom postförskott eller s. k. efterkraf, icke med afseende på stadgandets syfte, som är att förebygga kringgående af vaxelstämpeln, torde böra underkastas den nu ifrågavarande stämpelafgiften, uttryckligt stadgande om stämpelfrihet för sagda handlingar ansetts böra meddelas.

Tidpunkten för utgörandet af stämpelafgiften för obligation, som utfärdas här i riket, har af komiterade blifvit sålunda bestämd, att obligationen skall förses med stämpel *vid utgifvandet*. Embetsverken åter, som ansett skäl saknas att föreskrifva, det obligationer, utgifna i Sverige, skulle stämpelbeläggas förr än penningar för dem af utgifvaren erhöles, hafva, till förekommande af en dylik tillämpning af det föreslagna stadgandet, förordat en sådan affattning af detsamma, att obligationen skulle förses med stämpel, innan den pantsättes, försäljes eller på annat sätt öfverlåtes. Uppenbart är, att obligationer, äfven om de blifvit vederbörligen underskrifna, icke behöfva förses med stämpel, så länge de ännu befinna sig i utgifvarens hand. Deremot torde med grunderna för stämpelbeskattningen öfverensstämma, att stämpelbeläggningen försiggår innan obligationerna, af hvad orsak det vara må, öfverlemnas till annan person. Om t. ex. en bankinrättning öfvertager emissionen af ett utaf en kommun eller ett bolag upplagdt obligationslån, torde obligationerna böra stämpelbeläggas innan de af banken öfvertagas, och detta vare sig öfvertagandet sker fast eller i kommission. De i öfrigt ofta hemlighållna vilkoren för ett sådant öfvertagande få härvid icke vara bestämmande i fråga om skyldigheten att utgöra stämpelafgift. Den af embetsverken föreslagna bestämning af tidpunkten för stämpelpliktighetens inträde synes mig derföre vara något för trång. För att emellertid förebygga all misstyding af det förevarande stadgandet torde de i komiterades förslag förekommande orden »vid utgifvandet» böra utbytas mot »före utlemnandet».

Embetsverken hafva fäst at uppmärksamheten derå, att, derest de föreslagna grunderna för stämpelbeläggning af vexlar, anvisningar och invisningar komma att blifva antagna, behof af flere stämpelsorter till äfventyrs kunde komma att uppstå. Då emellertid, såsom embetsverken ock antydt, bestämmelserna i förslaget icke omedelbart påkalla införandet af flere stämpelsorter än de nu tillgängliga, torde någon tids erfarenhet af de nya bestämmelserna böra afvaktas, innan beslut om ökning af antalet stämpelvalörer fattas.

Enligt 43 § i nu gällande stämpelförordning eger försäljningsman att i sin afgifvande redovisning såsom ersättning för besvär och kostnader räkna sig till godo provision, utgående i Stockholm och länsresidenstäderna med 3 procent samt i öfriga städer och å landet med 4 procent af det belopp, för hvilket stämplars försåls, dock att domhafvande, oberoende af den ort, på hvilken han är bosatt, alltid må tillgodoföra sig 4 procent af försäljningsbeloppet. I dessa bestämmelser hafva komiterade icke ifrågasatt någon ändring.

Med framhållande deraf att det, under förutsättning af en betydligare ökning i stämpelafgiften, syntes som skulle någon nedsättning i den åt stämpelförsäljningsmännen utgående provisionen kunna vidtagas, hafva embetsverken i sådant hänseende föreslagit, att i stämpelförordningen måtte införas bestämmelser derom, att dylik provision icke i något fall finge öfverstiga 3 procent, att den skulle utgå med detta procenttal intill en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor samt att för öfverskjutande belopp icke finge beräknas mer än 2 procent.

Vid bedömandet af denna fråga bör icke lemnas ur sigte, att domstolarne, på hvilka uppbörden af arfsskatten skulle ankomma, genom denna skatt, sådan den af mig nu föreslagits, komme att tillföras någon ökning i sitt bestyr med handlingars stämpelbeläggning. Det kan ur denna synpunkt icke annat än anses rätt och billigt, att vederbörande till gengäld för det sålunda ökade arbetet äfven komma i åtnjutande af en något ökad inkomst af stämpelprovision. De af embetsverken föreslagna bestämmelser skulle deremot i domsagor, der sterbhus med större behållningar vore sällsynta, otvifvelaktigt medföra en minskning i den inkomst af provisionen, som för närvarande af domhafvandena åtnjutes. Med erinran att arfsskatten eller bouppteckningsstämpeln, sådan den af embetsverken föreslagits, icke skulle tillföra vederbörande domare nämnvärd ökning i det arbete, som för närvarande åligger dem, och att embetsverken sålunda saknat anledning taga hänsyn till behofvet af en i förhållande till det ökade

arbetet afpassad ökning i provisionen, anser jag mig böra förorda, att annan ändring af de nu i ämnet gällande bestämmelser icke vidtages, än att till förebyggande deraf att provisionen i särskilda fall må uppgå till oskäligt högt belopp embetsverkens förslag om nedsättning af provisionen till 2 procent för belopp, som öfverskjuter en årlig försäljningssumma af 20,000 kronor, må vinna godkännande.

I de jemförelsevis få fall, då enligt gällande stämpelförordning handling skall beläggas med stämpel, äfven utan att handlingen företes inför offentlig myndighet, är ansvarspåföljden för underlåten stämpelbeläggning bestämd till böter, som enligt en af de tre hithörande lagbestämmelserna skola utgå med fixt belopp och enligt de båda öfriga med viss mångfald af den felande stämpelns belopp, dock att bötesbeloppet härvid icke får understiga ett visst minimum. Sistnämnda straffbestämningsgrund har af komiterade tillämpats för alla de fall, då böter skola utgöras för försummad stämpelbeläggning. Embetsverken hafva deremot icke ansett denna straffbestämningsgrund fullt lämplig, utan i stället förordat användande af latitudsystemet. För min del anser jag med afseende på de talrika tillfällen, då stämpelafgift skall utgöras och då således en stämpelförseelse kan tänkas förekomma, ingalunda olämpligt, att det ansvar, som åtföljer en sådan förseelse, ställes fullt klart och bestämdt för de skattskyldige, hvilket blir fallet, om böterna bestämmas till en viss mångfald af den felande stämpeln med ett visst bötesbelopp såsom minimigräns. Denna straffbestämningsgrund är ock enligt regel tillämpad i exempelvis Frankrikes, Preussens och Danmarks stämpellagstiftning. Då jag sålunda funnit mig i princip böra biträda komiterades förslag i denna del, har jag emellertid, med afseende på hvad embetsverken erinrat derom, att de af komiterade föreslagna böter i vissa fall kunde komma att uppgå till väl höga belopp, ansett en väsentlig nedsättning kunna ega rum i beloppet af de i § 52 mom. 1 af komiterades förslag stadgade böter, hvilka afse stämpelförseelser beträffande sådana handlingar, som oftast förekomma i den allmänna rörelsen.

Beträffande tiden för den nya stämpelförordningens trädande i kraft hafva embetsverken, som ansett, att med den af komiterade föreslagna tidpunkten, 1 juli 1894, en allt för kort tid komme att förflyta mellan författningens promulgerande och dess trädande i kraft, hemställt, att med den nya förordningens tillämpning måtte anstå till ingången af år 1895. På sätt komiterade anført, måste det emellertid särskildt med afseende på den föreslagna nya stämpeln å in- och utländska obligationer, hvilken kan antagas komma att medföra, att, för

undvikande af stämpeln, obligationer till större antal, än eljest skulle egt rum, komma att under tiden mellan författningens antagande och dess trädande i kraft utsläppas eller till landet införas, anses af vigt, att denna tid varder så kort, som lämpligen kan ske. Det synes mig därför betänkligt att utsträcka tiden så långt som till den 1 januari 1895, hvaremot dagen för författningens trädande i kraft torde böra framskjutas något längre, än komiterade tänkt sig; och torde i sådant hänseende den 1 nästkommande september kunna anses vara en lämplig tidpunkt.

Med afseende derå att, enligt hvad embetsverken erinrat, nu gällande stämpelförordning antagits att gälla till slutet af det år, under hvars lopp ny stämpelbevällning varder af Riksdagen fastställd, torde uttrycklig bestämmelse böra meddelas derom, att sistnämnda stämpelförordning upphör att gälla den dag, då den nya stämpelförordningen träder i kraft.

Jag har redan erinrat, att komiterade, utom förslag till ny förordning angående stämpelafgiften, jemväl afgifvit förslag till följande författningar, nemligen

lag angående ändrad lydelse af 9 kap. 1 och 4 §§ ärfdabalken;

lag angående ändrad lydelse af 22 kap. 20 och 21 §§ strafflagen;

lag angående värdering af död mans bo; samt

lag angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående särskilda protokoll öfver lagfarter, inteckningar och andra ärenden den 16 juni 1875;

äfvensom att högsta domstolen afgifvit infordradt utlåtande öfver sistnämnda fyra lagförslag.

Beträffande förslaget till lag angående ändrad lydelse af 9 kap. 1 och 4 §§ ärfdabalken har högsta domstolen hemställt, att, då de bestämmelser i fråga om edfästade af bouppteckning, hvilka för betryggande af kronans rätt till arfsskatt kunde finnas nödiga, vore af uteslutande finansrättslig natur och följaktligen syntes icke tillhöra allmänna civillagens område, det föreslagna tillägget till 1 § måtte utgå och de stadganden i ämnet, som kunde anses erforderliga, i stället intagas i den af komiterade föreslagna förordning om stämpelafgiften.

Då vidare den i förslaget till lag angående ändrad lydelse af 22 kap. 20 och 21 §§ strafflagen intagna bestämmelsen om ansvar för meddelande, till förfång för kronan, af oriktiga uppgifter vid bouppteck-

ning uteslutande hade sin grund i den ifrågasatta förhöjningen af stämpel till dessa handlingar och det i anledning deraf ökade behovet för kronan att tillse, att bouppteckningarna måtte kunna erbjuda ett, så vidt möjligt, tillförlitligt materiel för beräkning af denna stämpelskatt, har högsta domstolen ansett samma bestämmelse icke hafva sin rätta plats i den allmänna strafflagen, utan har högsta domstolen ansett, att det stadgande i ämnet, som kunde anses erforderligt, borde införas i den föreslagna förordningen om stämpelafgiften, der redan föreskrift finnes inrymd om skadestånd, som af ifrågavarande förseelser kunde följa.

I öfverensstämmelse med de af högsta domstolen sålunda uttalade åsikter hemställer jag, efter samråd med chefen för justitiedepartementet, att lagförslagen angående ändring i 9 kap. ärfdebalken och 22 kap. strafflagen, det förstnämnda i hvad det afser ändrad lydelse af 1 § i förevarande kapitel af ärfdebalken, må förfalla och att bestämmelser, motsvarande de sålunda uteslutna, måtte med den förändrade affattning, som påkallas af den förändrade platsen för desamma, inrymmas i § 52 af komiterades förslag till stämpelförordning såsom ett nytt mom. 8, då således det förutvarande mom. 8 varder mom. 9. I sammanhang härmed bör § 58 mom. 3 i komiterades förslag utgå.

Hvad åter angår lagförslaget angående ändring i 9 kap. ärfdebalken, i hvad det afser ändrad lydelse af 4 § i samma kapitel, samt de föreslagna lagarne angående värdering af död mans bo samt angående ändrad lydelse af 1 § i förordningen angående särskilda protokoll öfver lagfarter, in-teckningar och andra ärenden den 16 juni 1875, hemställer jag, att komiterades betänkande i dessa delar måtte, jemte det af högsta domstolen afgifna utlåtande och utdrag af dagens protokoll få öfverlemnas till chefen för justitiedepartementet för den vidare behandling af nyssnämnda lagförslag, som på honom lärer ankomma.

I sammanhang med yttrande öfver den föreslagna lagen angående värdering af död mans bo hafva emellertid fem justitieråd erinrat, att, derest förslaget blefve lag, i förordningen om stämpelafgiften syntes böra meddelas föreskrifter, hvarigenom åt domstol, som emottoge bouppteckning för inregistrering, lemnades befogenhet att, der sterbhusdelegare funne värderingsmännens uppskattning för hög och derom vid inregistreringen gjorde anmälan, beräkna stämpeln för bouppteckningen efter det lägre värde, hvartill behållningen rätteligen kunde finnas böra uppskattas; och hafva justitieråden ansett behovet af dylika föreskrifter särskildt komma att göra sig gällande, då värderingen afsetts aktier eller andra värdepapper.

Instämmande i den af justitieråden sålunda uttalade mening, hemställer jag, under förutsättning att den föreslagna lagen angående värdering af död mans bo i hufvudsak vinner Eders Kongl. Maj:ts godkännande, att bestämmelser i det af justitieråden angifna syfte måtte upptagas i en ny § efter 14 § af komiterades förslag till förordning angående stämpelafgiften.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst ett i öfverensstämmelse med hvad han sålunda anfört uppsatt förslag till förordning angående stämpelafgiften, hemställde departementschefen, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga samma förslag.

På tillstyrkan af statsrådets öfriga ledamöter behagade Hans Maj:t Konungen bifalla hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

In fidem protocolli:
G. Wilh. Smerling.